

ÇEVKO DÖNÜŞÜM

MARMARA BÖLGESİ İL ÇEVRE VE
ORMAN MÜDÜRLERİ TOPLANTISI

RÖPORTAJLAR:

AYDIN BELEDİYE BAŞKANI
ÖZLEM ÇERÇİOĞLU

ALTAŞ YÖNETİM
KURULU ÜYESİ
ŞEREF BÜLBÜL

KOÇ BİLGİ GRUBU
KURUMSAL İLETİŞİM
KOORDİNATÖRÜ
BANU AYDOĞAN

İŞYERLERİ DEĞİŞİYOR;
YEŞİL OFİSLER

GÜNCEL

- Sayfa 1** ÇEVKO'nun 2009 yılı 3. çeyrek sonuçları
- Sayfa 2-5** Unilever, Türkiye'nin ilk sertifikalı "yeşil" ofisi
- Sayfa 6-7** Marmara Bölgesi İl Çevre ve Orman Müdürlükleri Çalışma Toplantısı
- Sayfa 8** Uluslararası Uzmanlar Toplantısı
- Sayfa 10-11** Şirket haberleri

SANAYİ SORUMLULUĞU

- Sayfa 12** Sanayi bilinci her geçen gün artıyor
- Sayfa 13** Ekonomik işletmeler bölümünden haberler

YEREL YÖNETİMLER VE LİSANSLI İŞLETMELERLE İŞBİRLİĞİ

- Sayfa 14** Karadeniz'de kaynağında ayrı toplama çalışmaları
- Sayfa 15** Kartal'da atıklar geri dönüşümle ekonomiye kazandırılıyor
- Sayfa 16-19** Şeref Bülbül: "Toplama Ayırma Tesisi lisanslı firmalar yönetmelik çerçevesinde hareket etmelidir."
- Sayfa 20-22** Aydın Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu: "Geri kazanım çalışmalarının şehrimizin tamamına yayılmasını hedefliyoruz."

TÜKETİCİLERLE EL ELE

- Sayfa 24** Yeşil ekonomi harekete geçiyor
- Sayfa 25-27** Banu Aydoğan: "Yeşil Bilgi Platformu çok sayıda çevre STK'sını biraraya getiren ilk ve tek proje."
- Sayfa 28-29** Ambalaj Tasarımı Ulusal Öğrenci Yarışması 2009 sonuçlandı

DÜNYADAN

- Sayfa 30-31** Yeşil ofisi oluşturan ekipmanların satın alımı ve kullanımı sırasında nelere dikkat edilmeli?
- Sayfa 32** Üye Listesi

ÇEVKO Dönüşüm, 3 ayda bir yayınlanan ÇEVKO Vakfı dergisidir. Ücretsiz dağıtılır.

Sahibi

ÇEVKO Vakfı adına
Okyar Yayalar
ÇEVKO Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

Genel Yayın Koordinatörü

Mete İmer
ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri

Genel Yayın Yönetmeni

Dilek Özcanlı
ÇEVKO Vakfı İletişim ve Eğitim Müdürü
dilekozcanli@cevko.org.tr

Yazı İşleri Sorumlusu

Berkan Tunçludemir
ÇEVKO Vakfı İletişim ve Eğitim Uzmanı
berkantuncludemir@cevko.org.tr

Tasarım

arb | absolute relationship building

ARB Reklam Tanıtım ve İletişim Tic. Ltd. Şti.
Kireçhane Sk. No:13 Kuruçeşme - İstanbul
Telefon: (212) 263 12 57 Faks: (212) 263 06 55
info@arbitisim.com

Sayfa Düzeni Duygu Dağ

Baskı ve Cilt

Safa Tanıtım ve Mat. Hiz. Ltd. Şti.
Keresteciler Sitesi Fatih Caddesi
Ardıç Sokak No:7 B-1 Merter / İstanbul
Telefon: (212) 637 28 70 Faks: (212) 637 27 13
info@safamatbaacilik.com
Sertifika No: 12372

Yönetim ve İletişim Adresi ÇEVKO Vakfı

Cenap Şehabettin Sokak No:94
Koşuyolu 34718 Kadıköy / İstanbul
Telefon: (0216) 428 78 90
Faks: (0216) 428 78 95
cevko@cevko.org.tr - www.cevko.org.tr

© ÇEVKO Vakfı, 2009

Dergide yayınlanan yazı, fotoğraf ve grafiklerin her hakkı saklıdır. Yazılar kaynak gösterilerek kullanılabilir. Bu dergideki yazıların içeriğinin sorumluluğu yazarına aittir. Yüzde 100 geri dönüştürülmüş kağıt kullanılmıştır.

ÇEVKO'nun 2009 yılı 3. çeyrek sonuçları

Değerli Okuyucular,

2009 yılı üçüncü çeyreği sonu itibarı ile 970 ekonomik işletme 394.000 tonluk geri kazanım yükümlülüğünü Yetkilendirilmiş Kuruluş ÇEVKO'ya devretmiş bulunmaktadır.

ÇEVKO, üstlendiği yükümlülüğü yerine getirmek için Türkiye'nin çeşitli illerindeki yerel yönetimler ve lisanslı toplama-ayırma firmaları ile işbirliği yapmakta. 3. Çeyrek sonu itibarı ile işbirliği sözleşmeleri imzaladığımız yerel yönetimlerin bulunduğu iller şöyle: Adana, Adapazarı, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bolu, Bursa, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Konya, Manisa, Mersin, Muğla, Tekirdağ ve Yalova. ÇEVKO'nun işbirliği içinde olduğu lisanslı firma sayısı ise 53.

Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmakta olduğu bölgelerde 1.700.000 konut ve işyerinde yaklaşık 5.835.000 kişi uygulamaya katılmış bulunmaktadır. 2009 yılının başından itibaren, ÇEVKO olarak, kaynakta ayrı toplama uygulamalarına, diğer maddi katkımızın yanında, uygulamaya yeni katılan yerlerde 1.400 m³'lük dış mekan, 870 m³'lük iç mekan ambalaj atığı biriktirme kumbarası desteğinde bulunduk.

Mayıs ayında Çevre ve Orman Bakanlığı'nın daveti üzerine toplanan Ambalaj Komisyonu'nun piyasaya sürenlerin kayıt altına alınması; belediyelerin rolü, yükümlülükleri, ikili sözleşmelerin güçlendirilmesi; kaynakta ayrı toplamanın maliyetleri, üretici sorumluluğuna işlerlik kazandırmak, belgelendirme, ekonomik araçlar; yetkilendirilmiş kuruluşun kriterleri ve fonksiyonu; sanayi kaynaklı ambalaj atığı ile konut kaynaklı ambalaj atığının toplama sisteminin ayrılması; depozito uygulaması; standartlar, ağır metal konsantrasyonu; taşıma amaçlı kullanılan alışveriş poşetlerinin kullanımının azaltılması; eğitim ve bilgilendirme; işaretlemenin zorunluluğu konularında alt komisyonlar oluşturduğunu daha önceki sayımızda bildirmiştik. ÇEVKO'nun aktif olarak yer aldığı komisyon çalışmaları 3. çeyrekte de yoğun olarak sürdü.

Ambalaj Komisyonu çalışmalarına katkıda bulunmak amacıyla Ankara'da, Türkiye Belediyeler Birliği'nin ev sahipliğinde, tüm komisyon üyelerinin davet edildiği ve iki uluslararası uzmanın katıldığı bir toplantı düzenledik. Toplantıya konuşmacı olarak PRO Europe ve Fransa, Eco-Emballage'dan birer uzman katıldı. Komisyon konularıyla ilgili Avrupa'daki uygulamaların ele alındığı toplantının ilk bölümünde Fransa örneği ayrıntılı olarak incelendi. Toplantının ikinci bölümünde uzmanlar alt komisyon üyelerinin sorularını yanıtladılar.

Dergimizin bu sayısında Aydın Belediye Başkanı Sn. Özlem Çerçioğlu'yla ve lisanslı toplama-ayırma tesisi Altaş Yapı Sanayi ve Temizlik Hizmetleri Ltd Şti Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Şeref Bülbül'le yaptığımız söyleşilere yer veriyoruz.

ÇEVKO DÖNÜŞÜM'ün hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyor, sizlere esenlikler diyorum.

Saygılarımla,

Mete İmer
ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri

Unilever, Türkiye'nin ilk sertifikalı “yeşil” ofisi

OMO, Sana, Dove, Lipton, Knorr, Algida gibi markalarıyla hızlı tüketim ürünleri sektörünün önemli firmalarından biri olan Unilever Türkiye, çevre dostu yeşil ofisi ile “Enerji ve Çevre Dostu Tasarımda Liderlik (LEED)” sertifikası aldı. ABD Çevre Dostu Binalar Konseyi tarafından geliştirilen kriterlerin oluşturduğu LEED, binaların çevreye olan etkisini değerlendiriyor.

Türkiye'nin önde gelen hızlı tüketim ürünleri şirketi Unilever Türkiye, yeşil ofis konseptiyle Enerji ve Çevre Dostu Tasarımda Liderlik (LEED) sertifikası almaya değer görüldü.

Unilever Türkiye'nin yeni merkez binasının doğal kaynakların kullanımıyla tasarlandığını belirten Unilever Türkiye CEO'su ve Unilever Asya, Afrika, Orta ve Doğu Avrupa Başkan Yardımcısı İzzet Karaca, “Sürdürülebilir Kalkınma planımızın önemli parçalarından biri olan yeşil ofisimizle enerji ve su tasarrufunu en üst düzeye taşıdık. Çalışanlarımızın verimli bir iş gücüne ulaşmaları için tüm ayrıntılara sahip olan yeşil ofis, Unilever'in canlılık misyonuna uygun olarak tasarlandı. Çevre dostu yaklaşımlarımızı ve yeşil binamızı bu denli önemli bir sertifikayla belgelemekten mutluluk duyuyoruz” dedi.

Unilever Türkiye, küresel ısınmanın etkilerini azaltmak için marka gündemini sürdürülebilirlik stratejilerine taşıdı. Bu strateji dahilinde hayata geçirilen yeşil ofis, sürdürülebilirlik gündeminin en önemli noktalarından birini oluşturuyor. Sosyal sorumluluk vizyonunu her geçen gün geliştiren Unilever Türkiye, sürdürülebilir ve ge-

İşmeye açık bir gelecek için, her türlü faaliyeti sırasında küresel ısınmanın ve tükenen enerji kaynaklarının olumsuz etkilerini en aza indirmeyi ve gerekli önlemleri almayı işinin ayrılmaz bir parçası olarak görüyor.

Sürdürülebilirlik stratejilerinin başlangıcı olarak Türkiye’de konsantre ürün akımını Yumoş markası ile başlatan Unilever’in Yumoş Extra ürünü, çevreyi korumaya yönelik üstün performanslı ürünlerin gerekliliğini tüketiciye kanıtladı. Yeni OMO Konsantre ile enerji, ambalaj ve su tasarrufu alışkanlığını tüketicilere kazandırmak için önemli bir adım daha atan Unilever Türkiye, 2009’un Nisan ayında yeşil ofise taşınarak sürdürülebilirlik gündemini yaşam tarzının merkezine oturttu.

%30 daha az elektrik, %40 daha az su
Unilever Türkiye’nin yeşil ofisi, düşük enerji kullanımlı ekipmanlarla donatıldı, tasarım aşamasında yüksek izolasyon değerleri kullanıldı. Kağıtsız bir konseptte sahip ofiste, yıllık ortalama %30 oranında daha az elektrik harcanacak. Yeşil ofis projesi kapsamında verimli su armatürleri seçilmesi, çatıya düşen yağmur suyunun toplanıp yeniden değerlendirilmesi gibi su tasarrufu sağlayan uygulamalar sayesinde de standart bir ofise oranla %40 daha az su israfı olacak.

Ofis içerisinde ısı ve ışık konforunu sensörler sayesinde sürekli kontrol altında tutacak olan Unilever Türkiye, yerleşim planını çalışanların dışarıyı görebileceği ve günışığından maksimum seviyede faydalanabileceği şekilde tasarladı.

Unilever Türkiye’ye LEED sertifikasını alma sürecinde Altensis firması danışmanlık hizmeti verdi.

Yeşil ofis nedir?

Çevresel koruma ve sürdürülebilir çevre yönetim planlarının her gün daha önemli hale gelmesi neticesinde yaşamın her alanında doğal kaynak tüketimini minimuma indirmeye yönelik önlemler alın-

maktadır. Bireylerin zamanlarının büyük bir kısmını geçirdiği yer olan ofislerde de bu tüketimin belirli bir seviyede tutulması, enerji harcamalarının kontrolü, ofislerde kullanılan malzemelerin doğa dostu ürünler olması gibi birçok kritere dikkat edilerek hazırlanan yönetim planlarının bütünü “yeşil ofis” kavramını ortaya çıkarmaktadır.

Ofis içi atık yönetim planının oluşturulması

Yeşil ofis yönetim planı içerisinde yer alan “Ofis içi atık yönetimi” ile ilgili kriterler aşağıda maddelenmiştir;

- Geri dönüşüm programının uygulanması için bir geri dönüşüm koordinatörünün belirlenmesi gerekmektedir.
- Ofis içinde kullanılan materyallerin tekrar kullanılabilir olan kısmı ile geri dönüşümü sağlanacak atıkların neler olduğunu belirleyebilecek, atık miktarını ve haftalık programı izleyebilecek ve personelin programa uymasını denetleyecek bir koordinatöre ihtiyaç duyulmaktadır.
- Geri dönüşümü mümkün olan ürünler listelenmelidir.

Ofiste kullanılan ve tekrar kullanımı mümkün olan veya atık olarak geri dönüştürülebilir; kağıt, karton, alüminyum kutular, cam şişeler, yazıcıların kartuşları, bilgisayar ve aksesuarları, ampuller gibi ürünle-

rin bir listesi oluşturulmalıdır.

- Geri dönüştürülebilir atıklar için toplama yöntemi seçilmelidir.

Hangi ürünlerin geri dönüştürüleceği belirlendikten sonra bu atıkların nasıl toplanacağı belirlenmelidir. Her ürünü ana maddesine göre gruplayarak ayrı kumbaralara atılması veya her ürünü alt gruplara ayırarak ayrı kumbaralara atılması konusunda daha önceki incelemeler göz önüne alınarak bir karar verilmelidir.

- Atıklar dışarıya deşarj edilmelidir. Toplanan bu atıkların miktarına göre şirketler ile anlaşma yapılabileceği gibi firma kendi imkanları ile atık toplama noktalarına veya merkezlerine atıkları ulaştırılabilir.
- Geri dönüşüm kumbaraları ve nasıl kullanılacaklarına dair kılavuz hazırlanmalıdır.

Geri dönüşüm kumbaralarının yerleşim noktaları belirlenmeli ve seçilen atık toplama yöntemi ile ilgili bilgilendirici bir kılavuz tüm personel için hazırlanmalıdır.

- Programın izlenmesi ve raporlanması gerekmektedir.

Haftalık/aylık geri dönüştürülmek üzere sevk edilen ürün miktarı, ürünlerin ekonomik değeri ile firmaya olan faydası, çevresel boyutları ile ilgili somut verilerin ortaya konulduğu bir rapor hazırlanarak personele dağıtılmalıdır.

Yeşil ofis oluşumu için atık geri dönüşüm yönetimi

- Atık cam, metal ve plastik için geri dönüşüm kumbaraları gerekmektedir.
- Uygun bir alana geri dönüşüm kumbaralarının yerleştirilmelidir.
- Ofis içi geri dönüşüm maddeleri, yemek salonu ve kafeterya gibi bölümlerden çıkan geri dönüşüm maddeleri ile birleştirilmelidir.
- Ofis içi yerleşim planına uygun gelecek bir noktaya geri dönüşüm merkezinde atıkların biriktirilmesi sağlanmalıdır.
- Geri dönüşüm noktası, duman detektörleri veya yangın kanallarının çevresi-

ne yerleştirilmemelidir.

- Ofis içinde her masa yanına bir atık kâğıt kumbarası konulmalıdır.
- Fotokopi, yazıcı ve faks cihazlarının bulunduğu yerlerde yine atık kâğıt kumbaraları yerleştirilmelidir.
- Ofis dışına, ofis içindeki organik atık ihtiyacını karşılayacak sayıda atık biriktirme konteynerleri konulmalıdır.
- Geri dönüşüme sevk edilen kumbaraların içerisinde organik atık bulunmamasına dikkat edilmelidir.

LEED Sertifikası nedir?

Enerji ve Çevre Dostu Tasarımda Liderlik (LEED) ABD'deki Çevre Dostu Binalar Konseyi tarafından geliştirilen bir dizi kriterler listesidir. Çin, Hindistan, Amerika ve Kanada'da LEED sertifikası tercih edilmektedir.

LEED Sertifikası nasıl alınır?

Binalar dört ayrı alanda sertifika alabilirler: 26-32 arası puana LEED sertifikası verilmektedir. 33-38 puan alan gümüş, 39-51 puan alan altın ve 52-69 puanda platin sertifika verilir. Bu sertifika binanın daha az enerji harcayarak yaşayan ve ekolojik özellikler göz önüne alınarak tasarlanan ve inşa edilen bir bina olduğunun bir karnesidir.

LEED prensipleri kullanılarak yapılan binanın operasyonel masrafları normal binalardan çok düşük olduğu için, uzun vadede LEED prensipleriyle yapılmış binaların daha az masraflı olduğu söylenebilir. (Ref : Greening America's Schools-Costs and Benefits)

LEED in malzeme alanına bakarsak eko malzeme konusunda ülkemizde çok açık olduğunu görüyoruz. Özellikle dönüşümlü malzemeden yapılan malzeme hemen hemen yok. Atıkların dönüştürülmesi konusunda verilen puanlar ise binalarda çöp ne kadar ayrıştırılırsa ayrıştırılsın eğer belediyeler bunların toplanmasında ve daha sonra bu ayrıştırılmış çöplerle yapılması gerekenleri doğru uygulamazsa binanın bu puanı almasının bir anlamı olmayacak.

HanrahanMeyers'in yeşil ofisi

Menefee + Winer's'in LEED sertifikalı mimarlık ofisi

LEED aşağıdakileri desteklemek için oluşturulmuştur:

- Bütün binanın tasarımında çevre dostu olmayı desteklemek
- Bina endüstrisinde çevre dostu olmak konusunda liderlik yapma
- Çevre Dostu Olma rekabetini artırma
- Çevre Dostu Tüketimde tüketiciyi bilinçlendirme
- Bina endüstrisini transfer etmek

LEED Çeşitleri

Farklı projeler için farklı LEED sertifika sistemleri geliştirilmiştir:

- LEED-NC: Yeni inşaat ve renovasyon
- LEED-EB: Varolan Binalar
- LEED-CI: Binada yaşayanlar için iç tasarım
- LEED-CS: Core-and-shell projects
- LEED-H: Evler

KAYNAK: www.cedbic.org/Leed.asp

Marmara Bölgesi İl Çevre ve Orman Müdürlükleri Çalışma Toplantısı

19-20 Ağustos 2009 tarihlerinde ÇEVKO Vakfı tarafından İstanbul'da düzenlenen toplantıda, ambalaj atıkları kontrolü yönetmeliği, vakfın çalışmaları, ekonomik işletmeler ve lisanslı firmaların yükümlülükleri ve yerel yönetimler ile ilgili bilgiler katılımcılarla paylaşıldı.

2008'de Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan "Ambalaj atıklarının kontrolü yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik" ile bakanlığın bazı yetkilerinin il çevre ve orman müdürlüklerine devredilebileceği belirtildi. Ambalaj üreticileri ve piyasaya süren firmaların Şubat ayı sonuna kadar Çevre ve Orman Bakanlığı'na bildirmekle yükümlü olduğu formları, bakanlık bu yetkilerini devrettiği takdirde, il çevre ve orman müdürlüklerine bildireceklerdi. Ayrıca piyasaya sürenler için şifre ve kod numarasını da il çevre ve orman müdürlükleri vereceklerdi. Bunun neticesinde 2005'ten bu yana Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş olan ÇEVKO Vakfı, ambalaj üreticileri ve piyasaya sürenler ile gerçekleştirdiği çalışmaları, il çevre ve orman müdürlükleri ile paylaşmak adına Marmara Bölgesi İl Çevre ve Orman Müdürlükleri'nin katıldığı bir çalışma toplantısı düzenledi.

Marmara bölgesinde yer alan 7 il çevre orman müdürlüğünden 22 yetkili toplantıya katıldı. ÇEVKO Vakfı Genel Müdürü Mete İmer'in açılış konuşmasının ardından Ambalaj Atıkları-

nın Kontrolü Yönetmeliği ile ilgili ÇEVKO Vakfı Ekonomik İşletmeler Müdürü Alphan Eröztürk bir sunum yaptı. Sunumun ardından ÇEVKO Vakfı tanıtım filmi izlendi.

Mete İmer tarafından geri kazanım modeli, piyasaya sürenler ile çalışma sistemi, yerel yönetimler ve lisanslı firmalar ile ilişkileri anlatan bir sunum yapıldı. Toplantının ilk gününde ekonomik işletmeler ve satış noktalarının yükümlülük-

leri ile ilgili olarak ÇEVKO Vakfı Ekonomik İşletmeler Uzmanlarından Umay Yılmaz ve Can Behran Kankul tarafından bilgiler katılımcılarla paylaşıldı. Toplantının ikinci gününde ise Yerel Yönetimler Bölge Temsilcileri Baran Erdoğan ve Zeynep Özdemir tarafından yerel yönetimler ve yerel yönetimlerin yükümlülükleri ile ilgili olarak il çevre ve orman müdürlüğü yetkililerine sunum yapıldı. 🌱

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından, il çevre ve orman müdürlüklerinde devredilebilecek yetkiler

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikte İl Çevre Ve Orman Müdürlüklerine devredilmesi söz konusu olan yetkiler aşağıdaki maddeler ile belirtilmiştir;

MADDE 1 – 24/6/2007 tarihli ve 26562 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinin 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir. “(2) Ancak, Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda birinci fıkrada belirtilen yetkilerinin bazılarını, sınırlarını belirlemek kaydıyla il çevre ve orman müdürlüklerine devredebilir.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 17 – (1) Ambalaj üreticileri, bir önceki yıl ürettiği ambalajların piyasaya sürülmesi amacıyla kullandığı ambalajlar için bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-4 Ambalaj Üreticisi Müracaat Formu’nu internet aracılığıyla doldurarak bir sureti ile birlikte her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa göndermekle yükümlüdürler. Bakanlığın, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (f) bentlerindeki yetkisini, il çevre ve orman müdürlüklerine devretmesi halinde ise il çevre ve orman müdürlüğüne göndermekle yükümlüdürler. Formları internet aracılığıyla doldurabilmek için Bakanlığa müracaat ederek internet erişim şifresi ile kod numarası alınır. Ambalaj üreticileri, bu formlarda bir önceki yıl üretilen ve piyasaya sürülen ambalajların cinsi, üretim ve satış miktarları ile satış yapılan firmalara ait bilgileri belirtirler.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 23. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(1) Piyasaya sürenler, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-5 Piyasaya Süren Müracaat Formu’nu, internet aracılığıyla doldurarak bir sureti ile birlikte her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirimde bulunurlar. Bakanlığın, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (f) bentlerindeki yetkisini, il çevre ve orman müdürlüklerine devretmesi halinde ise il çevre ve orman müdürlüğüne göndermekle yükümlüdürler. Bu formda, bir önceki yıl piyasaya sürülen ürünlerde kullanılan ambalajların cinsi, satış miktarları, ithal ve ihraç edilen miktarları ve stok miktarları belirtilmek zorundadır. Piyasaya sürenlerin, ürünlerini depozitolu olarak satışa sunmaları halinde, depozitolu ambalajın toplama sistemine ilişkin bilgi ve belgelerinin de Bakanlığa gönderilmesi gerekmektedir. Depozitolu ambalajların geri kazanımında, o yıl için ambalajın tekrar kullanılmayan miktarı esas alınarak hesaplanır.”

“(2) Piyasaya sürenler; toplama, geri dönüşüm ve geri kazanım ile ilgili olarak gerçekleştirdikleri çalışmalarını kapsayan bilgi ve belgeleri her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirirler. Bakanlığın, bu Yönetmeliğin altıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (f) bentlerindeki yetkisini, il çevre ve orman müdürlüklerine devretmesi halinde ise il çevre ve orman müdürlüğüne göndermekle yükümlüdürler. Yetkilendirilmiş kuruluşlara üye olan piyasaya sürenlerin toplama, geri dönüşüm ve geri kazanım ile ilgili belgelendirmeleri ise üye oldukları yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından Bakanlığa bildirilir. Yetkilendirilmiş kuruluşlara üye olmayan piyasaya sürenler ile yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından Bakanlığa sunulacak bilgi ve belgeler aşağıda belirtilmiştir;

- Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması konusunda, piyasaya sürenler ile yetkilendirilmiş kuruluşların, belediye ve lisanslı toplama ayırma tesisleri arasında yapılan, idari, teknik, hukuki ve mali şartları ilgili taraflarca belirlenen sözleşmenin örneği,
- Ambalaj atıklarının toplanması amacıyla sözleşme imzalanan lisanslı toplama ayırma tesisinin giriş ve çıkış belgeleri ve bunları içeren özet tablo,
- Ambalaj atıklarının lisanslı geri dönüşüm tesisine verildiğini gösteren belge ve bunları içeren özet tablo, ihraç edildiyse gümrük çıkış beyannameleri.”

Uluslararası Uzmanlar Toplantısı

Çevre ve Orman Bakanlığı'nın desteği ve Türkiye Belediyeler Birliği evsahipliğinde, ÇEVKO Vakfı tarafından düzenlenen ve yurtdışından uluslararası uzmanların katıldığı toplantı 8 Ekim 2009 tarihinde Ankara'da gerçekleşti.

Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından oluşturulan ambalaj komisyonu çalışmalarını yoğun şekilde devam ederken, Avrupa'da ambalaj atıklarının kontrolü ile ilgili çalışmalarını ambalaj komisyonu üyelerine aktarmak amacıyla yurt dışından yetkililerin katıldığı uluslararası uzmanlar toplantısı yapıldı. Toplantının açılış konuşmalarını ÇEVKO Vakfı Genel Sekreteri Mete İMER, T.B.B. Genel Sekreteri Hayrettin Güngör ve Çevre ve Orman Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı Eyüp Yahşi yaptı. Açılış konuşmalarının ardından Avrupa yeşil nokta örgütlerinin bağlı olduğu kurum olan Pro-Europe'u temsilen Zbynek Kozel, ambalaj atıkları yönetimi konusunda Avrupa uygulamalarını değerlendirdi. Piyasaya sürülenlerin kayıt altına alınması, yerel yönetimlerin rolü, toplama ve ayırma maliyetleri, depozito uygulamaları, ambalajlarda işaretleme gibi birçok farklı konuda Avrupa'da gerçekleştirilen faaliyetleri ambalaj alt komisyon üyeleri ile paylaştı. Verilen aranın ardından, Fransız yeşil nokta organizasyonu olan Eco-Emballages Proje Müdürü Delphine Tascone, Fransa'da

yerel yönetimlerin rolü, toplama ve ayırma maliyetleri, eğitim ve iletişim çalışmalarını değerlendirdi.

Eco-Emballages, 1 Nisan 1992'de Fransa'da kurulmuş yeşil nokta örgütüdür. Evsel ambalaj atıklarının toplanması ve geri kazanılması konusunda faaliyet göstermeye başlamıştır. Fransız Hükümeti tarafından yetkilendirilmiş kuruluş olan Eco-Emballages, ambalaj üreticileri, ithalatçılar ve ekonomik işletmelerle işbirliği içerisindedir. Fransa'da 2007 verilerine göre 22 bin 197 lisanslı firma ile 47 bin firmayı temsil etmektedir. Detaylı bilgi: www.ecoemballages.fr

PRO EUROPE, Almanya'da 1995'te kurulmuştur. Avrupa ambalaj ve ambalaj atıklarının geri kazanım sistemine dahil olan yeşil nokta kullanım hakkına sahip organizasyonların üst kurumu niteliğindedir. Birincil amacı "Yeşil Nokta" tescilli marka kullanım hakkını konusunda uzman ve yetkilendirilmiş olan kuruluşlara vermektir. Şu anda sisteme dahil 31 ülke bulunmaktadır. Detaylı bilgi: www.pro-e.org

Hayat Su'ya Altın Ambalaj ödülü

Şişe ve kapak olmak üzere toplam ambalajının kalitesini koruyarak kullandığı malzeme miktarını azaltan Hayat Su, böylece sürdürülebilir çevre için yaptığı yatırımın meyvesini Altın Ambalaj Ödülü ile almış oldu. Sürdürülebilir şişe ve kapak tasarımı projesiyle bu yılki Altın Ambalaj yarışmasında ödül kazanan Hayat Su, Sri Lanka'da gerçekleşecek WorldStar yarışmasına da katılma şansı elde etti.

Hayat Su, Altın Ambalaj Ödülü kazandıran proje hakkında şu bilgileri verdi: "Çevre ile ilgili çeşitli alanlarda birçok proje yürütmekteyiz. Bu projelerin en önemlisi, ürün şişe ve kapaklarımızdaki ambalaj materyali miktarını azaltma projemizdir. Bu konudaki ilk adımı 2006'da attık ve Türkiye ambalajlı su pazarında bir ilk olan projemizle o tarihten bu yana şişe ağırlıklarında %20, kapaklarda ise %30 değerinde azalma sağladık. Pet şişelerimizin ağırlığı 16 gramdan 14,9'a düşerken, 5 litrelik ürünlerimizde ambalaj materyal oranı %6,3'ten %5,8'e indi. 2009 başında uygulamaya konan 'kısa boyun' projesiyle de boyun olarak tabir edilen şişenin ağız kısmı kısaltılarak, ağız bölümü 30/25 milimetre boyutundan 29/25 milimetre boyutuna indirildi ve şişe ağırlığı 12,9 grama düşürüldü. Böylece Hayat Su olarak, karbon ayak izimiz 217,2 g CO2/ lt ürün, su ayak izimiz ise 2,12 lt su/lt ürün rakamlarına geriledi."

Electrolux, sizi "Yeşil İstasyon"a davet ediyor

Beyaz eşyada dünya devi Electrolux, Antarktika'yı İstanbul'a getiriyor. Electrolux tarafından hazırlanan Yeşil İstasyon, ziyaretçilerini Antarktika topraklarına götürüyor. Ekim ayında Şişli Bilim Müzesi'nde ziyarete açılan istasyonda eğitimciler tarafından Antarktika'da yaşam ve küresel ısınma hakkında bilgilendirilen minikler, projenin iletişim sponsorları NTV Yeşil Ekran ve NTV Bilim tarafından hazırlanan bir kısa filmi iglo içinde izleme şansına sahip oluyorlar. Bilim adamlarının Antarktika'da yaptıkları çalışmalarını da öğrenme fırsatı bulan ziyaretçiler, istasyonun içini gezerek ve eğitimciler eşliğinde deneyler yaparak öğrendiklerini pekiştirme olanağı bulacaklar.

Ecolab'tan Türkiye'de bir ilk

ECOLAB, Türkiye'de bir ilki yaparak tüm çamaşırhane deterjanlarında kağıt ambalaja geçti. Faaliyet gösterdiği alanda dünya lideri olan bir firma tarafından üretilen kağıt torbaların hammaddesi geri kazanılmış kağıt ve "normal" kağıdın karışımı kullanıldı.

Yakın zamanda içerik olarak da deterjanlarımızda çevre dostu formülasyonlara geçti. Tekstil hijyeninde kullanılan toz deterjanlarda ağartıcı olarak genelde kullanılan perborat suda çözündüğünde doğada parçalanamayan boron bileşiği bıraktığından, su kaynaklarının temizlenmesi, güç ve yüksek maliyetli olmakta ayrıca arıtma tesisleri için problem teşkil etmekteydi. Bu nedenle doğada çözündüğünde su, karbonat ve oksijene ayrılan çevre dostu bir eşdeğer hammadde olan perkarbonat kullanmaya başladı.

Ecolab sürdürülebilir bir çevre için konsantre ve katı formülasyonlardan, yenilikçi ambalaj ve dozajlama sistemlerimize kadar ürünlerde güvenliği arttırmak, su ve enerji tüketiminde tasarruf sağlıyor.

BOSSA Ticaret atık pil toplama kampanyası

BOSSA TİCARET VE SANAYİ İŞLETMELERİ T.A.Ş çevresel sosyal sorumluluk projeleri kapsamında, çalışanlarının katılımıyla, Şubat 2009'da atık pil toplama kampanyası düzenlendi. Bu kampanya BOSSA T.A.Ş'nin Adana'da faaliyet gösteren üç işletmesinde gerçekleştirildi. Atık pil toplama kampanyası süresince, çalışanlar 5200 adet atık pil toplayarak kampanyaya destek oldu. Kampanyada en fazla atık pil toplayan çalışan da BOSSA tarafından ödüllendirilmiştir. Toplanan atık piller TAP Derneği ile, atık pillerin; toplanması, taşınması ve bertarafı konusunda protokol düzenlenmiş olan Adana Büyükşehir Belediye'sine teslim edilmiştir.

Double-up Çevreye karşı sorumluluğunun farkında!

Otomotiv sektöründe 1999'dan beri faaliyet gösteren, katkı ürünleri pazarının lider markası DOUBLE-UP, ürün kalitesine verdiği önemi çevreye saygılı olma konusunda da sergileyerek; önemli adımlar atmaya devam ediyor.

Atık yağ ve ambalaj atıklarının gereği gibi değerlendirilmesi veya bertaraf edilmesi ile ilgili çalışmalarını sürdürdüklerini belirten DOUBLE-UP Pazarlama Direktörü Fusun Ünüvar, çevrenin öneminin hiçbir maddi mefhumla ölçülemeyeceğini ve gelecek nesillere temiz bir doğa bırakmak için çaba harcadıklarını vurguladı. Ünüvar, www.double-up.net adresinde "Ambalaj atıklarınız çöp değildir!" sloganıyla kurumlara çağrı yaparak; ufak girişimlerle çözümler sağlanabileceğinin altını çizdi.

Oyka, atık kağıtları geri dönüştürüyor

Çevre dostu ürünler ve çevreye duyarlı üretim süreçleri ile dikkat çeken Oyka, aynı zamanda "atık kağıt geri dönüşüm tesisi projesi" ile 35.000 ton atık kağıdı geri dönüştürdü.

Dünyada hızla artış gösteren nüfus ve buna bağlı olarak artan tüketim, çevre kirlenmesine neden olmaktadır. Bu kirlenmeyi azaltabilmek için doğada hızla kaybolabilen ve geri dönüşümü mümkün olan doğal hammaddelere yönelim gün geçtikçe artmaktadır. Doğada kolaylıkla yok olmasının yanı sıra tamamen doğal hammaddelerden üretilen kraft kağıdı, defalarca dönüştürülüp tekrar kullanılabilir. Bu özelliği ile kraft kağıdı, dünyanın bütün gelişmiş ülkelerinde yoğun biçimde tercih edilmektedir.

Oyka'nın çevreye katkısı sadece çevre dostu ürünler üretmesi ile sınırlı değildir. Bu yatırımlar arasında bulunan, "atık kağıt geri dönüşüm tesisi projesi", Tübitak tarafından "çevre" alt başlığında desteğe değer bulunmuştur. Bu tesiste, kurulduğu 2006 yılından bugüne kadar toplam 35.000 ton atık kağıt geri dönüştürülmüştür. 2008 yılında işletmeye alınan, sınıfında ülkemizin ilk yerli "biyokütle yakma kazanı" ise her ortamda ilgiyle karşılanmakta ve çevreyi kirletmeden üretim yapılabilmesini mümkün kılmaktadır. Biyokütle kazanının devreye girmesi ile Çaycuma fabrikasının yenilenebilir enerji kullanım oranını %46'dan %82'ye çıkıştır. Bunlara ek olarak, TEMA ile yapılan işbirliği sonucunda kurulan ve kurucu ortakları arasında OYKA'nın da bulunduğu ENAT A.Ş.'nin plantasyon ormanına dikilen fidanların sayısı 1 milyonu aşmış durumdadır.

TEMA Onursal Başkanı "Dünyanın Durumu 2009" raporunu sundu

Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları ve TEMA Vakfı tarafından yayımlanan "Dünyanın Durumu 2009" adlı rapor, sera gazları salınımı önümüzdeki birkaç yıl içinde acilen geri döndürülemezse oluşacak iklim değişikliğinin uyarılığımızı tehdit ettiğini bildiriyor.

Risk grubuna dahil ülkeler arasında gösterilen Türkiye'nin en çok zarar görecektür. Buna göre ilkbahar ve yaz mevsimlerindeki gece en düşük hava sıcaklıkları, Türkiye'nin pek çok kentinde istatistikî ve iklimbilimsel açıdan önemli ölçüde artma eğilimi gösteriyor. Ülkemizde, 1990'lı yılların başına kadar soğuyan ortalama hava sıcaklıklarında, sonbahar mevsimi dışında, özellikle kış ve ilkbahar mevsimlerinde daha belirgin olmak üzere ısı artışı gözleniyor.

Watsons çevreye sahip çıktı, ödülünü aldı

Çevrenin korunması için geliştirdiği Yeşil Çanta Kampanyası ile ASW 1. Pazarlama&Halkla İlişkiler 08-09 Ödülleri'nde "En İyi Sosyal Sorumluluk Programı"nda Onur Ödülü, Watsons Türkiye'ye verildi. Ödül, 8400 mağazaya sahip A.S.Watson grubundan katılan 42 aday çalışma arasından seçildi.

Watsons'ın kampanyası plastik poşetlerin doğaya ciddi zarar vermesinden hareketle başlatıldı. Nonwoven alışveriş çantalarının kullanımının yaygınlaştırılması amaçlandı. Çantalar, Nonwoven tekniği ile üretildi yani dokusuz yüzeyle ürünler... Dokunmayan ya da örülmeyen elyaf esaslı düz ağlarla hazırlanan bu torbalar ile Watsons, naylon poşet kullanımını yerine, bez

torba kullanımı mesajını veren ilk firmalardan biri oldu. İlk çıktığı ay binlerce adet talep alan bu çantalar, Watsons müşterileri tarafından yoğun ilgi gördü. Projede amaç, daha az poşet kullanılması ve doğaya daha az atık bırakılmasıydı...

Sanayi bilinci her geçen gün artıyor...

1 Ocak 2005 yılında o zamanki adı ile "Ambalaj ve Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" nin yürürlüğe girmesinden bugüne, yükümlülük getiren sanayi kuruluşları artan bir hızla sistem içerisine katılmakta.

Çevre ve Orman Bakanlığı ile birlikte sürdürdüğümüz, farkındalık yaratma çalışmalarının yanı sıra, özellikle son dönemde il çevre ve orman müdürlükleri ile satış noktalarının ısrarlı takipleri ile bir çok işletme yükümlülüklerini yerine getirmeye başladı. Çevre ve Orman Bakanlığı yılsonuna kadar bilgi işlem sistemine 7500 civarı firmanın kayıtlı olacağını tahmin ediyor.

Tüm bu sevindirici gelişmelere rağmen, ülke genelinde sistem içerisine girmesi beklenen firma sayısına baktığımızda daha önümüzde uzun bir yol olduğunu söylemek mümkün. En kaba yaklaşımla 60.000 – 70.000 firma olduğunu düşündüğümüzde konu ile bilgi sahibi olması gereken daha bir çok firma olduğunu söyleyebiliriz. Bu durum, yükümlülüğünü 2005 ten bu yana yerine getiren firmalar açısından baktığımızda oldukça can sıkıcı. Bir yandan ülke genelinde yerel yönetimler ambalaj atıklarını çöpten ayırma toplama konusunda artan bir hızla çalışıyorlar diğer yandan bu uygulamaların sanayiye düşen yükünü sadece belli firmalar karşılıyor.

İşte hiç de adil olmayan bu durumu daha da hızlı bir şekilde ortadan kaldırmak amacı ile Çevre ve Orman Bakanlığının ilk Ambalaj Komisyonu sonrasında oluşturduğu alt komisyonların bir numaralı olanının başlığı " Piyasaya Sürenlerin Kayıt Altına Alınması".

Başkanlığını Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye İçecek Meclisi, raportörlüğünü ise ÇEVKO Vakfı'nın yürüttüğü bu komisyonun çalışmaları, tüm komisyon üyelerinin katkıları ile son derece verimli bir şekilde ilerliyor. Çalışmalar tamamlanırken, ülke genelinde sistem içerisinde olması gereken firmalara ilişkin kapsamlı bir çalışma yapılmış olacak. Ek olarak gümrüklerde de bazı kontrol mekanizmaları planlanıyor.

Sonuç itibarı ile komisyon çalışmaları sonuçlandıktan sonra, bakanlık bu doğrultuda harekete geçtiğinde, henüz yükümlülüklerini yerine getirmeyen firmaları zor günler bekliyor.

Ekonomik işletmeler bölümünden haberler

ÇEVKO Vakfı'na yükümlülüklerini devreden piyasaya sürenlerin sayısı artıyor

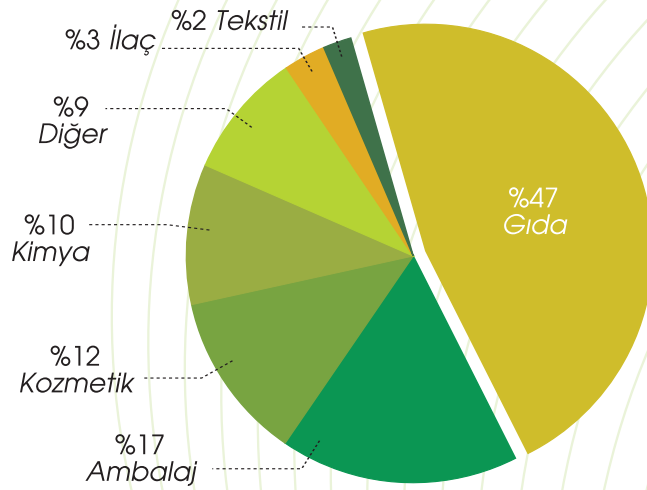
Yönetmelikten doğan temel yükümlülüklerini Yetkilendirilmiş Kuruluş ÇEVKO Vakfı aracılığıyla yerine getiren kuruluşların sayısı bu dönemde 975'e ulaşmıştır. Bu firmaların piyasaya sürdükleri toplam ambalaj miktarı ise 1 milyon tonun üzerindedir.

2009 yılı başından bu yana, ekonomik işletmelerle toplantılar yapılmış, yükümlülüklerini hatırlatan bilgilendirme notları iletilmiştir. Daha çok piyasaya süren firmanın sistem içinde yer alması ve yönetmelik uygulamalarının yaygınlaştırılması için ÇEVKO olarak düzenlediğimiz bilgilendirme çalışmalarına yıl sonuna kadar devam edilecektir.

Üye kayıtları güncellendi

1 Kasım 1991'de, Türkiye'de yerel yönetimler, sanayi ve tüketicilerin işbirliği ile sürdürülebilir bir geri kazanım sisteminin kurulması ve yaygınlaştırılması amacıyla kurulan, ÇEVKO Vakfı, faaliyetlerini ilgili mevzuatlar çerçevesinde sürdürmektedir...

ÇEVKO Vakfı üye kuruluşlarının kayıtları ile ilgili yapılan güncelleme sonucunda, ÇEVKO'nun kuruluşundan günümüze kadar 98 firma ile üyelik işlemi gerçekleştiği, firma birleşmeleri, unvan değişiklikleri gibi sebeplerle de bugün itibarıyla ÇEVKO Vakfı'na üye olan 59 firmanın bulunduğu tespit edilmiştir.

Satış noktaları firma kodu olmayan piyasaya sürenlere ulaşıyor

Yönetmelikte satış noktası olarak tarif edilen, toptan ve/veya perakende olarak ambalajlı ürünlerin satışını yapan 200 m²'den büyük kapalı alana sahip mağaza, market, süpermarket, hipermarket vb. satış yerlerinin yükümlülükleri arasında "kod numarası almamış olan piyasaya süren işletmeleri -yani tedarikçilerini- tespit ederek ve bakanlığa bildirmek, kod numarası almamış işletmelerin ürünlerini satmamak ve bu konuda yetkilendirilmiş kuruluşlarla işbirliği yapmak" da yer almakta. Satış noktaları da özellikle son dönemde bu yöndeki faaliyetlerine hız verdi.

Piyasaya süren işletmelerin satış noktalarının bu taleplerine cevap verebilmeleri için kendilerinin doğrudan bakanlık ya da il çevre orman müdürlüklerinden ya da ÇEVKO aracılığı ile aldıkları kod numaralarını, satış noktaları yani marketlerle paylaşmaları gerekiyor.

ÇEVKO olarak, temel yükümlülüklerini üstlendiğimiz 1000'e yakın firmanın kod numaralarını işbirliği içerisinde bulunduğumuz satış noktaları ile paylaşmaktayız. Ancak yine de satış noktaları bu bilgileri firmalardan da almak isteyebiliyor.

Kod numarası almayan, bu aşamaya kadar yükümlülüklerini yerine getirmemiş firmalar, 0800 261 6410 numaralı ÇEVKO Vakfı Ücretsiz Danışma Hattı'nı arayarak bilgi alabilirler.

Son olarak, kod numarası olan piyasaya süren işletmelerin sadece kod numarasına ilişkin bilgileri satış noktaları ile paylaşmalarını, şifrelerin sadece kendilerinde kalması gerektiğini hatırlatalım... 🌱

Karadeniz’de kaynağında ayrı toplama çalışmaları

Bilindiği gibi Mart 2009’da yerel seçimlerin yapılmasından dolayı yılın ilk altı aylık bölümünde belediyeler ile işbirliği sözleşmeleri yapılamadı. Ancak Temmuz ayından sonra yeni uygulama bölgeleri kaynağında ayrı toplama sistemine dahil edilmeye başlanabildi. Buna bağlı olarak kaynağında ayrı toplama uygulamalarının kapsamı hızla gelişti.

Geçtiğimiz üç aylık dönemde; Aksu/Antalya, Burdur, Maltepe/İstanbul, Ataşehir/İstanbul, Kartal/İstanbul, Turgutlu/Manisa, Bafra/Samsun, Çarşamba/Samsun, İlkadım/Samsun ve Tekirdağ belediyeleri ile kaynağında ayrı toplama işbirliği protokolleleri imzalandı. Bu sözleşmeler kapsamında ambalaj atıkları yönetim planları hazırlanarak ilk uygulama bölgesi olarak belirlenen alanlarda kapı-kapı bilgilendirme çalışmaları başlatıldı.

Yukarıda adı geçen belediye uygulamaları arasında en çarpıcı olanı, şüphesiz Samsun’da yer alan Bafra, Çarşamba ve İlkadım belediyeleri ile işbirliği içinde başlatılan kaynağında ayrı toplama uygulamalarıdır. Çevko Vakfı olarak uzun zamandır Karadeniz Bölgesinde örnek bir uygulama başlatmayı amaçlıyorduk. Ancak bölgede lisanslı firmanın bulunmaması bu amacımızın önünde önemli bir engel olarak durmaktaydı. 2009 yılı içinde gerçekleştirilen yeni yatırımlarla Samsun ili içinde iki lisanslı firmanın ortaya çıkması ile birlikte belediyelerle görüşmelerimize hız verdik. Böylece Eylül ayı içinde Karadeniz Bölgesinde bir ilk olma özelliğini taşıyan Bafra, Çarşamba ve İlkadım uygulamalarını başlattık. İlgili belediyelerimize gösterdikleri ilgiden dolayı teşekkür ederiz.

Alt komisyon çalışmaları hızla devam ediyor

Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından oluşturulan alt komisyon çalışmalarında fikir birliğine varıldı. Bunlardan ilki piyasaya süren firmaların hızla sisteme dahil olması gerekliliğidir. Komisyon çalışmalarında dile getirilen bilgilere göre piyasaya süren firmaların ancak %10’unun bakanlığa bildirim yaptığı görülmüştür. Kaynağında ayrı toplama sistemine daha fazla aynı ve nakit destek sağlanabilmesi için daha fazla sayıda piyasaya süren firmanın yükümlülüklerini yerine getirmesi sağlanmalıdır. İkincisi ise belediyelerin kaynağında ayrı toplama uygulamalarına sahip çıkması ve desteklemesidir. Bu iki konuda kontrol, denetim ve yaptırımlar kaynağında ayrı toplama sisteminin yaygınlaşması ve sürekliliği için hayati önem taşımaktadır.

Bu komisyonların bir diğer önemli faydası da kaynağında ayrı toplama sisteminin paydaşlarını bir araya getirmiş olmasıdır. Piyasaya sürenler, belediyeler, lisanslı toplama ayırma firmaları, ilgili kamu kurum-kuruluşları, yetkilendirilmiş kuruluş ve bakanlık temsilcileri bu toplantılar kapsamında bir araya gelerek fikir alış verişini yapabilmekte ve sistemin daha iyi çalışabilmesi için birlikte hareket etme imkanı bulmuşlardır. Ayrıca bu çalışmalar sonucunda görülmüştür ki; bütün taraflar el ele verdiği takdirde ülkemizde kaynağında ayrı toplama uygulamalarının hızla ve sağlıklı bir şekilde yaygınlaşacağı açıktır.

Bütün bunların yanında yönetmeliğin yayınlandığı tarihten günümüze kadar tarafların önemli katkıları ile gelineen noktayı da göz ardı etmemek gerekir. Sadece Çevko Vakfı olarak; 21 bölgede, 53 lisanslı firma ile işbirliği içinde, 6 milyonun üzerinde kişinin katılımı ile kaynağında ayrı toplama uygulamalarını sürdürüyoruz. Her geçen gün sisteme yeni bölgeler dahil ediliyor. Gelineen nokta hedeflenenin elde etmek için önemli aşamalar kaydedildiğinin bir göstergesidir. Yapılan çalışmalara kurumlar olarak, bireyler olarak sahip çıkmalıyız.

Cezmi Neyim
ÇEVKO Vakfı
Yerel Yönetimler Bölüm Müdürü

Kartal'da atıklar geri dönüşümle ekonomiye kazandırılıyor

Kartal Belediyesi, ÇEVKO Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı ve Hürsan işbirliğiyle Kartal'da ambalaj atıklarını geri kazanım projesi başladı.

Kartal Belediyesi'nin, Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı ÇEVKO ve Hürsan işbirliğiyle planladığı Ambalaj Atıkları Geri Kazanım Projesi'nin uygulamasına 2009 yılı başında onay verildi. Uygulama planı onaylanan Ambalaj Atıkları Geri Kazanım Projesi, Eylül ayı itibarıyla başladı. Öncesinde kamu kurumlarını kapsayan proje için bu yıl 4 pilot konut bölgesi seçildi. Kartal Belediye Başkanı Op. Dr. Altınok Öz'ün de seçim projeleri arasında öncelik verdiği geri dönüşüm projesinde ilk etapta Uğur Mumcu, Esentepe, Orhantepe ve Kordonboyu mahallelerindeki konutlar yer alıyor. Projeye her yıl 4 yeni bölgenin eklenmesi ile tüm Kartal kısa sürede sisteme entegre olacak. Atıkların ilk kaynağında, evlerde ayrı kategorilerde toplanması hakkında bilinçlendirme yapan yetkililer, plastik, metal ve kâğıt/karton atıkların biriktirildiği mavi toplama poşetlerini konutlara dağıttı. Semtlerdeki uygun noktalara geri kazanım kumbaraları yerleştirdi. Ambalaj atıklarını evlerinde ayrı torbalarda biriktiren vatandaşlar,

atıklarını bildirilen gün ve saatlerde belediyeye yetkililerine teslim ediyorlar ya da kendilerine en yakın noktalardaki mavi ve yeşil-beyaz kumbaralarda biriktiriyorlar. 2009 Eylül ayında uygulamaya geçirilen proje kapsamında bugüne dek 168 bin 260 ton geri dönüştürülebilir atık toplandı. Bu atıkların 167 bin 480 tonu kâğıt/karton atıklardan, 780 kilogramı ise poli etilen atıklardan oluşuyor. Gündelik hayatta kullanılan cam, plastik, metal, kâğıt/karton ve kompozit ambalaj atıkları geri dönüştürüldüğü takdirde enerji ve doğal kaynakların tasarrufu başta olmak üzere çevrenin korunması, katı atık depolama alanlarının daha sağlıklı, verimli ve uzun süreli kullanılması, ülke ekonomisine katkı yaratılması ve küresel ısınmanın yavaşlatılması gibi pek çok fayda sağlamakta. Projeye katılmak isteyen Kartallı yurttaşlar Kartal Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü'nden ya da Alo Çevre Hatı'ndan detaylı bilgi edinebilir. 🌱

KAYNAK: www.kartal-bld.gov.tr

Şeref Bülbül: “Toplama Ayırma Tesisli lisanslı firmalar yönetmelik çerçevesinde hareket etmelidir.”

Uzun yıllardır “kent temizliği” ve “geri kazanım” sektörlerinde belediyelere hizmet veren Altaş Yapı Sanayi ve Temizlik Hizmetleri lisanslı firması Yönetim Kurulu Üyesi Şeref Bülbül ile toplama ayırma faaliyetleri ve geri kazanım sektörü hakkında yaptığımız röportajımızı sizlerle paylaşıyoruz.

Bizlere kendinizden ve ALTAŞ'ın kuruluşundan kısaca bahseder misiniz?

1962 Tokat doğumluyum. Uzun yıllar çeşitli sektörlerde çalıştıktan sonra, 28 yaşından beri belediyelere “Kent Temizliği” ve “Geri Kazanım” sektöründe hizmet veren ALTAŞ adlı şirketin 3 ortağından biriyim.

ALTAŞ, 1992 yılında İstanbul’da kurulan, şu an sadece bu ilin evsel atığının hali hazırda %15’ini toplayan, 20 yıla yakın bir süredir belediyelere “Kent Temizliği” ve son 4 yıldır da kaynağında “Geri Kazanım” konusunda hizmet veren özel bir şirkettir. Biz ALTAŞ olarak, misyonumuz gereği “Geri Kazanım” konusunda da kendimizin Türkiye’nin en önde gelen ilk firmaları arasında olabilmek için 4 yıldır elimizden gelenin fazlasını yapmaya çalışıyoruz. Bu konuda Kadıköy-Bakırköy-Maltepe Belediyeleri’ne yasal olarak hizmet veren lisanslı tek yetkili firmayız.

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesi, firmanızın gelişmesinde ne gibi rol oynadı?

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesiyle, biz de şirket olarak misyonumuz gereğince geleceğimizi gözden geçirdik. Dünya'nın her yerinde olduğu gibi Türkiye’de de bu işin varacağı nokta “Ambalaj Atıklarının Kaynağında Ayrı Toplanması” olacaktır. Yani, sektörde sadece evsel atık toplayabilen bir firma olmak yeterli olmayacaktır. Bu evsel atık toplama faaliyeti, sadece işin sıradan tarafı olacaktır. Bu doğrultuda, biz de “Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesiyle geleceğimize yatırım yapmak , “evsel atık” toplamadaki deneyimlerimizi kullanarak firma olarak “Geri Kazanım” konusunda belli bir noktaya gelmeyi hedef olarak belirledik. Bu hedef doğrultusunda da 4 yıldır Kadıköy Belediyesi’ne ait “Ambalaj Atıklarının Toplama ve Ayrıştırma Tesisini” işletiyoruz ve “geri kazanım”ı Türkiye genelinde belli bir noktaya getirdiğimizi düşünüyorum. Bu konu, hala sistemdeki taşlar tam anlamıyla yerine oturmadığı için şu an için kârlı bir sektör değil. Bu açıdan, bize şu ana kadar hala maddi bir katkı sağla-

miş değiliz. Fakat geleceği düşünürseniz, deneyim açısından kazandırdıkları çevreye kazandırdıklarımızla doğru orantılıdır diyebilirim.

2009 yılında geri dönüşüme sevk ettiğiniz ambalaj atığı miktarları hakkında bilgi verebilir misiniz? 2008 yılı ile kıyaslama yaptığınızda bir artış veya azalış söz konusu mu?

2009 (Ekim dahil) yılında geri dönüşüme sevk ettiğimiz ambalaj atığı miktarı 11.320 ton'dur. Yani, aylık ortalama 1.132 ton'dur. 2008 yılında toplanan malzeme 11.659 ton'du, yani aylık ortalama 972 ton'dur. 2008 yılına göre ay bazında % 17'lik bir büyüme söz konusudur.

Ekonomik krizin sektöre olan etkilerini değerlendirebilir misiniz?

Ekonomik krizle, bu durumdan bütün sektörler nasibini aldı. Dolayısıyla, biz de çok fazla etkilendik. Geri kazanım çok maliyetli bir sektör. Malzemenin toplanmasında harcanan bedel azalacağına arttı. Buna karşılık, malzemenin eder değeri 1/3 oranlarına geriledi. Bu

duruma dayanamayıp iflas edenler, kepenk kapatan firmalar oldu. Biz belediyelere kent temizliği konusunda hizmet veren bir şirketiz. Krizle, belediyeler de zorlandı. Dolayısıyla, biz de çok zor bir dönemden geçtik. Buna rağmen, kepenkleri kapatmadık, bir şeyler değişecek umuduyla bu faaliyetlerimizi bir şekilde sübvansede ettik.

Kaynağında ayrı toplama ve ayırma faaliyetleri sırasında karşılaştığınız sıkıntılar nelerdir?

Kaynağında ayrı toplamada ve ayırmada en önemli konu bunu vatandaşa yaptırabilmek! Vatandaş kanunen yapmak zorunda, fakat denetim ve yaptırım yapılmadığından herkes keyfi olarak düşünüyor, bu şekilde de sistem en başından tıkanıyor. Dolayısıyla, bu noktada "eğitim" çok önemli. Aslında, sadece eğitimle de olmuyor, insanlara bunu bir şekilde anlattınız ve öğrettiniz; bundan sonra da nasıl biriktireceğim, neyle biriktireceğim, nerede biriktireceğim sorunu ortaya çıkıyor! Kimse ambalaj atığını evde tutmak istemiyor

1 hafta, çünkü çöp gibi değerlendiriyor bunları. Hâlbuki her yerde "bunlar çöp değildir", "biz çöp değiliz", "atıklarınızı kaynağında ayrıştırın" diye reklam veya sloganları da görüyorlar. Biz de bu noktada şunları öneriyoruz insanlara o zaman:

1. Site, bina yönetimi olarak ortak kullanılabileceğiniz bir geri dönüşüm konteyneri temin edin.
2. Eğer en az 2 evsel atık konteyneriniz varsa 1 tanesini ambalaj atığı konteynerine çevirin.
3. Bunları yapamıyorsanız sığacağınızda, depunuzda veya oluşturacağınız bir noktada atık noktası oluşturun.
4. Hiçbirini yapamıyorsanız da, atık toplama gününde ambalaj atıklarını bina girişinde hazır edin.

İnsanlara bu 4 yoldan birini uygulamaya çalışıyoruz yerel yönetimlerle işbirliği içerisinde. Fakat hiçbir şekilde ayrıştırma yapmak istemeyenlere de cezalar tam anlamıyla uygulanamıyor şu an için. Bunların dışında, bazı bina görevlileri, kaynağında ayrıştırma yapan vatandaşın malzemesini satıyor. Yasal olarak bizim toplama sınırlarımız içerisinde

bazı vakıflar kaçak toplama yapmaya devam ediyor. Herkes bu uygulamayı keyfi düşünererek hareket ediyor anlayacağınız. Bütün bu sorunları aştığımızı varsayalım, bu sefer de sokak toplayıcılarıyla başımız dertte. Siz anlatıyorsunuz vatandaşa, ikna ediyorsunuz, vatandaş kaynağında toplama yapıyor. Sokak toplayıcıları da, kaynağında ayrıştırılıp toplanmış malzemeyi oradan hazır bir şekilde alıyor.

TAT lisanslı firmaların çalışmaları nasıl olmalıdır? Sizce belediyeler bu firmaları seçerken nelere dikkat etmelidir?

TAT lisanslı firmalar yönetmelik çerçevesinde hareket etmelidir. Bu ne demek? Yönetmelikte belirtildiği şekilde; ev-işyeri-kamu kurum-alışveriş merkezi-sanayi ayırt etmeksizin kaynağında ayrıştırılan malzemelerin toplanması demektir. İlk sorularda bahsettiğim gibi biz şu an diğer TAT lisanslı firmalar gibi zarar eden, fakat bir o kadar da bu işin çitasını en yükseğe çıkaran bir firmayız. Bizim bu zarar etmemizin sebebi; işte bu kaynakları ayırt etmeksizin özellikle evsel kaynaklı ambalaj atık-

larını toplamamızdır. Son zamanlarda, daha evsel atık toplamayı bilmeyen, birkaç toplu malzeme çıkan yerlerden bir iki çeşit hazır malzeme alan firmalar ambalaj atıklarını toplamaya soyunmakta, bu vesileyle de bakanlıktan TAT tesisi lisansı alarak bir belediye ile anlaşmaktadırlar. Eğer belediyeler de bu işi bilmiyorsa, bu firmalar onları yönlendirebilmektedirler. Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin zaten asıl amacı; toplu malzemenin çıktığı alışveriş merkezleri ve sanayiden kaynaklı ambalaj atıklarının toplanması değil, evsel kaynaklı ambalaj atıklarının toplanmasıdır.

Bu iş ile ilgili bir iş bitirme belgesi sorulmadığı için de Belediyeler de firmalar da çıkarlarını gözetmektedirler.

Belediyeler , bu firmaları seçerken , o firmaların bu konuda önceden bir deneyimi olup olmadığını , işi büyütme potansiyellerini , hizmetlerini göz ardı etmemelidir bence..Sonuç olarak , Yönetmeliğin öngördüğü bu misyon ile çalışan firmalar yerine , belirli birkaç noktadan bir iki çeşit malzemeyi toplayarak bu işi götürmeye çalışan firmaları tercih etmenin Belediyelerin bu konudaki sorumluluklarını ve hizmetlerini baltalayacağını düşünüyorum.

Eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının tüketiciler üzerindeki etkisini değerlendirebilir misiniz?

Eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarıyla tüketiciler, bilmedikleri hatta bazılarının hiç duymadıkları yönetmelik hakkında bilgi sahibi olabilmektedirler. Böylelikle uyması gereken kanunlar, yönetmelikler olduğunu öğrenen vatandaş bu işi yapmaya başlamaktadır. Fakat bazıları yine bu konuyu bildikleri halde üzerinden eğitim de verseniz, bu işin keyfiyetle yapıldığını düşünmeye devam etmektedir. Sonuç itibarıyla en azından herkes böyle bir yönetmelik, böyle bir uygulamaya zorunluluğu olduğunu öğrenmektedir. Genel olarak, eğitim ve bilinçlendirme tüketiciler üzerinde olumlu etkiler yaratmaktadır. En kısa zamanda, bu yönetmeliğe uymayan veya uymak istemeyenlere idari ve cezai yaptırımların uygulanmasıyla da kontrol mekanizması artacağından eğitimin tüketiciler üzerindeki etkisinin büyüyeceğini düşünüyorum.

Toplama ayırma teknolojileri her geçen gün gelişme gösteriyor. Bu konuda yurtdışından destek alıyor musunuz?

Toplama ve ayırma teknolojileri her geçen gün gelişmektedir. Yurt dışı kaynaklı partnerlerimizle sürekli bilgi alışverişi yapmaktayız. Fakat şu an için kâr etmeyen, edemeyen bir sektörde de yeni yatırımları yapmak zor olmaktadır. Buna rağmen her türlü teçhizat, ekipman ve araçları almaya çalışıyor, yenilikleri takip ediyoruz. Bu konuda, Avrupa'daki sistemleri Türkiye'ye ilk getiren bir firma olarak çevre konusunda gerek yurt içi gerek yurt dışındaki fuarları yakından takip ediyoruz.

Entegre atık sisteminin size göre eksik olan yönleri nelerdir? Gelecek yıllarda bu eksikliklerin giderilmesi için ne gibi çalışmalar yapılmalıdır?

Entegre atık sisteminin eksik olan en önemli yönü yönetmeliklerin, uygulamaların kâğıt üzerinde kalmasıdır. Hatta, bazı belediyelerin entegre atık sistemi konusunda değil uygulamaları, bilgileri bile yok. Bu konuda yetkili olan, bakanlıktan en alt kademede Yönel Yönetimler 'e kadar herkese çok büyük görevler düşmektedir. Bu eksikliklerin giderilmesi için yapılabilecek en önemli çalışma da denetimlerin yapılması olacaktır. Denetimler esnasında karşılaşılan açıklıklar da yaptırımlarla giderilmeye çalışılmalıdır.

Son olarak lisanslı firma kurmak isteyen girişimcilere önerileriniz nelerdir?

Girişimcilere önerim; en azından şu an için çok büyük beklentilerle bu işlere başlamasınlar. Sistemdeki tarafların görevleri, yükümlülükleri, yaptırımları ile ilgili yönetmelik maddelerinin uygulanması tam anlamıyla oturmadığı sürece, girişimciler bu sistemi sübvansedecek kaynaklarla bu işe başlamalıdır. Aksi takdirde yapacakları yatırımların, hayallerin suya düşmemesi işten değildir. Bu işlerin bir de ön yatırım maliyetleri çok yüksektir. Yer, tesis, bant, pres, forklift, toplama araçları derken zaten büyük bir yatırımın içine giriyorsunuz. Sonuç olarak; yönetmeliği, sistemi, sektörü gerçekten inceledikten sonra bu tarz girişimlere başlamaları kendileri için en önemli öneridir. 🌱

“Geri kazanım çalışmalarının şehrimizin tamamına yayılmmasını hedefliyoruz.”

Her geçen gün önemi daha çok anlaşılan geri kazanım uygulamaları tüm Türkiye’de yayılmaya hızla devam ediyor. Bu uygulamalara gerekli önemi veren Aydın Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu geri kazanım faaliyetlerini değerlendirdi.

Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması ile ilgili Çevko Vakfı ile başlayan işbirliğinizin sürecinden kısaca bahsedebilir misiniz?

Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından yayınlanarak yürürlüğe giren “Ambalaj Atıkları Kontrolü Yönetmeliği”nde belirtilen hususlarda, üzerimize düşen tüm görev ve sorumlulukları yerine getirmek adına Yetkilendirilmiş Kuruluş ÇEVKO Vakfı ve lisanslı firma arasında “Aydın Belediyesi Mücavir Alanları İçinde Ambalaj Atıklarının Kaynağında Ayrı Toplanması, Taşınması ve Ayrıştırılması Sözleşmesi” imzalanmıştır.

Belediyemizin, ambalaj atıklarının toplanması ve ayrılması konusunda faaliyet gösteren katı atık bertaraf tesisi bulunmaktadır. Bu tesisten azami derecede istifade edebilmek adına Çevre ve Orman Bakanlığı’ndan toplama ayırma tesisi lisansı almıştır.

Belediyenizin atıkların ayrı şekilde toplanması ile ilgili tüketicilere yönelik çalışmalarını hakkında bilgi verir misiniz?

YEREL YÖNETİMLER VE LİSANSLI İŞLETMELER İLE İŞBİRLİĞİ

Çevko Vakfı ile anlaşma imzaladıktan sonra ambalaj atıkları yönetim planına bağlı kalarak seçilen beş mahallede (Yedieylül, Mimar Sinan, Girne, Meşrutiyet, Cumhuriyet Mahalleleri) ambalaj atıklarının kaynağında toplanması çalışmaları başlatılmıştır. Çevko Vakfı koordinasyonuyla, mahallelerde bulunan tüm konut ve işyerlerine kapı kapı dolaşarak uygulama hakkında bilgilendirme çalışması yapılmış, binalara hazırlanan afişler yapıştırılmış, broşürler dağıtılmıştır.

Tüketiciye verilen bu bilgilendirmelerden sonra, ambalaj atığı toplama ve ayırma tesisi çalıştırma lisansına sahip firma araçları ve personelleri tarafından bu bölgelerdeki ambalaj atıkları diğer atıklardan ayrı olarak toplatılmış ve halen toplatılmaya devam edilmektedir.

Belediyemiz tüketicilere yönelik olarak sürekli bilgilendirme çalışması yapmakta, evlere, okullara broşürler dağıtmakta, afiş ve pankartlar ile vatandaşımızın bu konuya dikkatini çekmeye çalışmaktadır. Mili Eğitim Müdürlüğü ile okullarda yapılan çalışmalar da eğitim çalışmalarımızın başında gelmektedir. Seçilen pilot mahalleler haricinde, resmi kurumlarda, hastane ve sağlık ocaklarında, market ve hipermarketlerde restaurant, kafe, bar, lokanta gibi işyerlerinde ve pilot mahalleler dışında ikamet etmekte olan vatandaşlarımızın ayrı biriktirdiği ambalaj atıkları da toplanmaktadır.

Günde ne kadar ambalaj atığı geri dönüştürülebilir?

Günde 5 tona yakın bir oranda ambalaj atığı diğer atıklardan ayrılarak geri kazanıma gönderiliyor diyebiliriz. Bu rakam tabii ki mevsime göre değişiklik gösterebilmektedir. Aydın Belediyesi sınırlarında da günde ortalama 171 ton evsel katı atık yani çöp oluşmaktadır.

Sizce gerek ülkemizde ve gerekse Aydın'da geri kazanım alanının genişlemesi için neler yapılmalı?

Geleceğimize yatırım yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda özellikle anaokulları ve ilköğretim okullarında çevre bi-

Bilgilendirme ekibi çalışmaları

linici ve duyarlılığını yaymak için Milli Eğitim Bakanlığı nezdinde resmi ve zorunlu çevre dersleri konulmalı ve sürekliliği sağlanmalıdır. Çocuklarımıza çevreyi sevmeyi öğretmeliyiz. Çevresini seven aynı zamanda koruma görevini de yerine getirecektir. Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması ve geri dönüşüm için yazılı ve görsel yayınlar aracılığı ile yaygın bir eğitim çalışması yapılmalıdır. Aydın'da geri kazanım çalışmalarını genişletmek için eğitimim gerekliliğine inanıyorum. Biz de Çevko Vakfı ile önümüzdeki ilk 3 ve 6 aylık periyot içerisinde okullarda eğitim çalışmalarına başlayarak yaygınlaşmayı sürdüreceğiz.

Tüketici bilincini arttırmak için neler yapılmalıdır?

Tüketici bilincini oluşturmak birden bire olan bir şey değil. Bu zamanla oturacak bir sistem. İnsanların belirli alışkanlıklarını hemen değiştirmelerini beklemek çok mantıklı değil. Bu çalışmaların içine insanları, okuldaki çocuğu, öğretmeni, sanayiciyi, doktoru, polisi, ev hanımlarını, sonuçta herkesi dâhil etmek gerekiyor. Bunun için yine çeşitli duyurular afişler broşürler, bilhassa radyo ve televizyonda en çok izlenen saatlerde eğitici ve dikkati çeken yayınlar, programlar yapılmalıdır.

Uzun yıllar yurt dışında yaşayan birisi olarak yurtdışındaki geri kazanım ve ambalaj atıklarının diğer atıklardan ayrı olarak toplanması çalışmalarını ülkemizdeki çalışmalar ile kıyaslar mısınız?

Toplumların beslenme alışkanlıkları, iklimleri, bitki örtüsü, kültürleri dünyamız için son derece önemli bir sorun olan evsel katı atıkların yani çöplerin oluşumunu ve oluşan bu çöplerin içeriğini önemli derecede etkileyen faktörlerdir. Örneğin yurtdışında hipermarketlerde ve benzeri alışveriş alanlarında sebze meyveler kullanılamaz olan kısımlarından ayrıştırılmış olarak satışa sunulmakta hatta bazı noktalarda adet ile satılmakta olduğuna birçok sefer şahit olmuşumdur. Oradaki insanlar ihtiyaçları kadar satın alırlar. Biz toplum olarak genellikle ihtiyacımızdan fazlasını satın alırız ve doğal olarak da farkında olmadan daha fazla atık oluşturmuş oluruz.. Ayrıca bizim şu anda oluşturmaya çalıştığımız çevre bilinci oralarda çok daha önce oluşturulmuş. Örneğin şehirlerarası yolda giden bir arabadan atılan bir pet şişe için gelen ihbar üzerine ciddi para cezaları ödeyen veya çöp çıkarma günü dışında bir günde çıkartılan çöp için veya ambalaj atıklarını diğer atıklardan ayırmayanların ciddi miktarlara ulaşan para cezaları ödemek zorunda olduklarını çok gördüm. Ül-

kemizde de bu yönde yapılan çalışmalar var fakat şu anda yetersiz. Burada herkeşe çok ciddi görevler düşüyor.

Sanayi, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarından beklentileriniz neler?

Bu sektörlerin, özellikle sanayi ve özel sektörün zaten hazırlanan ve yürürlükte olan "Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" ne göre üzerlerine düşen pek çok görevleri ve edimimleri var. Üretmiş oldukları ambalaj atıklarını ambalaj atığı yönetim planları doğrultusunda sisteme vermeleri gerekiyor. Marketler, hipermarketler müşterilerini doğru şekilde yönlendirmeliler. Bence marketlerde alışveriş yapanlara poşet verilmemeli, bunun yerine tüketici kendi torbasıyla alışverişe gelmeye ikna edilmelidir. Böylelikle zararlı olan poşetlerin çevreye olan etkileri en aza indirilebilir diye düşünüyorum.

Eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının tüketiciler üzerindeki etkisini değerlendirilirmisiniz?

Haziran ayında Çevko Vakfı ile birlikte yapmış olduğumuz eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yaklaşık olarak yirmi gün sürdü ve bu çalışmalar sonucunda yaklaşık 15.000 konuta birebir ulaşılarak eğitim ve bilgilendirme çalışması yapılarak ambalaj atıkları toplanmaya başlandı. Burada şaşırtıcı olan ve bizi sevindiren bana birçok vatandaşın telefon ile ulaşarak bu projeye destek vermek istediklerini dile getirmeleridir. Pilot mahalleler dışında oturan ve ambalaj atıklarını biriktirdiğini, sisteme dâhil olmak istediğini belirten birçok vatandaşımız ev hanımımız olmuştur. Bizde bu isteklerin karşılında direkt ambalaj atıkları toplama aracını vatandaşa yönlendirerek vatandaşın isteğini yerine getiriyoruz tabii ki.

Ambalaj Atıklarının Ayrı Toplanması Ve Geri Kazanım Hakkında Geleceğe Yönelik Projeleriniz Hakkında Bilgi Verirmisiniz?

Şu anda belirli pilot mahallelerde başlayan çalışmalarımızı tüm Aydın Kentinde yayılmasını hedefliyoruz ve bunun içinde gereken bütün çalışmaları yapacağız.

RÖPORTAJ: Berkan Tunçludemir

Aydın Belediye Başkanı
Özlem Çerçioğlu ve ambalaj
atıkları bilgilendirme ekibi

Yeşil ekonomi harekete geçiyor

İtalya ve Sırbistan'ın da katılması ile üye sayısı 33 ülkeye ulaşan Pro-Europe, 2010 yılında Brüksel'de yapılacak olan kongre için tarih ve konu başlıklarını Ekim ayında Belçika'da yapılan iletişim müdürleri toplantısında belirledi. 2010 yılında 5. kez Brüksel'de yapılacak olan Pro-Europe Europe Toplantısı öncesi Kongre merkezinin yapılacağı yerde Pro-Europe İletişim Müdürleri bir araya geldik.Brüksel'de büyük kongrelere ev sahipliği yapmak amacıyla yeni yapılan ve içinde en küçüğü 700 kişilik olmak üzere 5 ayrı toplantı salonu bulunan "Brussels Square" özellikle Avrupa Birliği enstitülerinden gelecek olan konuşmacıların ve medyanın katılımının üst düzeyde sağlanabilmesi açısından merkezi bir yerde bulunuyor.

7-8 Ekim 2010 tarihlerinde yapılacak olan Pro Europe Kongresi'nin Pro-Europe'a bağlı yeşil nokta organizasyonları ve müşterileri için iyi bir iletişim fırsatı ve ortak platform oluşturacağı düşünüldü. Bu nedenle, ana başlığı "Yeşil Ekonomi Harekete Geçti" olacak kongrede yerel yönetimler, geri kazanım endüstrisi ve ambalaj üreticileri hedef kitle olarak belirlendi. Sürdürülebilirliği sağlayabilecek kilit bir pozisyonda olan Pro-Europe çatısı altında gerçekleştirilecek kongrede 5 farklı konu başlığı altında mesajlar verileceği belirtildi. Bu konular; sürdürülebilir gelişim, iklim değişikliği, üretici sorumluluğu, çevresel eğitim, yenilikçilik ve büyüme olacaktır. Sürdürülebilir gelişim için kaynakların etkin kullanımı, ambalajların iklim değişikliğine olan etkilerinin azaltılması, üretici sorumluluğunun hayata geçirilmesi, vatandaşların çevre dostu olması için bilinçlendirme çalışmalarının yapılması, iş alanlarının yaratılması ve bilgi paylaşımı gibi mesajlar, kongre boyunca üzerinde durulacak konular olarak belirlendi.

İtalya Ambalaj atıkları Conai ve Sırbistan yeşil nokta örgütü SEKOPAK'ın, PRO-EUROPE ailesine katılması ile PRO-Europe 26'sı Avrupa Birliği'nde olmak üzere 33 ülkeye ulaştı. 26 Avrupa ülkesinde faaliyet gösteren geri kazanım organizasyonları, 5. Pro-Europe Kongresi'nde bir araya gelecek ve bu konuda edindikleri bilgi birikimini birbirleri ile paylaşacakları bir platform oluşturacaklar. Uzun yıllardır üretici sorumluluğu konseptine katılmayan İtalya Ulusal Ambalaj Ortaklığı (CONAI) ise bu büyük ağa katılarak sürdürülebilir bir çevre için tecrübelerini Pro Europe çatısı altındaki diğer organizasyonlar ile paylaşarak fikir alışverişi yapacaklar.

Kongre merkezinin fuaye alanında kurulacak olan stand alanlarında tüm ülkeler, eğitim çalışmaları ile ilgili materyaller getirerek bu alanı öğrenciler için kullanacaklar. Hem eğitici, hem eğlendirici çalışmaların sergileneceği bu alanda geri dönüşüm malzemelerinden yapılan sergiler yer alacak, çocuk oyunları, animasyonlar ve tanıtım filmleeri ile çevre bilincine olan duyarlılık pekiştirilecektir. Kongre ile ilgili bir sonraki toplantı 4 Aralık'ta yapılacak ve program biraz daha netlik kazanacaktır. 1 yıldan daha az bir süre kalan 2010 Pro-Europe ile ilgili gelişmeleri Çevko Dönüşüm dergisi okuyucularına aktarmaya devam edeceğim.

2010 yılının ilk Dönüşüm dergisinde buluşmak üzere şimdiden iyi yıllar diliyorum.

Dilek Özcanlı
ÇEVKO Vakfı
İletişim ve Eğitim Müdürü

Banu Aydoğan: “Yeşil Bilgi Platformu çok sayıda çevre STK’sını biraraya getiren ilk ve tek proje.”

Yeşil Bilgi Platformu, Koç Bilgi Grubu çalışanları tarafından oluşturuldu ve 1 yıl gibi kısa bir zamanda çevresel konularda önemli bir bilgi kaynağı haline geldi. Koç Bilgi Grubu Kurumsal İletişim Koordinatörü Banu Aydoğan ile geçtiğimiz bir senede Yeşil Bilgi Platformu’nun yaptığı çalışmalarını bizlerle paylaştı.

Koç Bilgi Grubu olarak çevresel sorunlara eğilecek bir platform oluşturma fikri nasıl ortaya çıktı?

Yeşil Bilgi Platformu, çevre sorunlarıyla mücadelenin ve doğal kaynakları sürdürülebilir kılmamanın en temel şartının, “bilgi yaygınlığı ve bilinç düzeyinin artırılması olduğu” düşüncesinden hareketle oluşturuldu. İş kolumuzun, yapmak istediğimiz projeye destek veren önemli faktörlerden biri olması, Yeşil Bilgi Platformu’nun, bilginin bilince dönüşmesi sürecine hızla ve en çağdaş yoldan katkıda bulundu. Bu öngörümüz, henüz proje hazırlık aşamasında bizi yönlendiren en önemli çıkış noktamız oldu. Diğer yandan, şirketlerimiz ve sivil toplum kuruluşları işbirliklerimizle de, bilgiyi geniş kitlelere yayabileceğimizi öngördük. Bu doğrultuda, KoçSistem, Koç.net, Bilkom, Promena, Koç Bilgi ve Savunma Teknolojileri’nden oluşan Koç Bilgi Grubu şirketlerinin yanı sıra, Tanı ile Zer; Platform’u oluşturdu. 24 Eylül 2008 tarihinde faaliyetlerine başlayan Platform; Türkiye’nin çev-

re alanında önde gelen Sivil Toplum Kuruluşları olan bir’den çok STK ile de işbirliği yaparak, projenin en başından itibaren, çevre bilgilerini en doğru kaynaklardan alarak toplumun geniş kesimlerine ulaştırma misyonunu üstlendi. Platformumuz,

Buğday Derneği, ÇEVKO, Doğa Derneği, TEMA, DenizTemiz Derneği/TURMEPA, TÜRÇEK, WWF-Türkiye gibi çok değerli çevre STK'larının yanısıra, Fütüristler Derneği ile de işbirliği içerisindeyiz.

Yeşil Bilgi Platformu kapsamında gerçekleştirdiğiniz çalışmalardan kısaca bahsedebilir misiniz?

Yeşil Bilgi Platformu kapsamında, bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanımının, çevre kirliliğinin azaltılmasındaki önemli rolü de dikkate alınarak, Platform'a üye şirketlerin tümünün uygun iletişim kanalları ve veritabanları aracılığıyla, çevre bilgi ve bilinci geniş kesimlere ulaştırılmaktadır. Bu kapsamda çevre bilgileri, tüm Türkiye genelindeki 14 Apple APR'daki (Apple mağazaları) bilgisayarların ekranlarında ve 1497 Paro şubesindeki yaklaşık 4000 paropod'da (parolu kartlarla alışveriş yapıldığında bilgi alınan ekranlar) yayınlanmaktadır. Aralık 2008'den bu yana, Platform'a üye şirketlerin tüm müşterilerini ve iş ortaklarını kapsayan yaklaşık 450.000 kişilik veritabanına e-bültenler ile düzenli çevre bilgisi akışı sağlanmaktadır.

Platformun iletişim merkezi olarak da işlev gören www.yesilbilgi.org'da çevre konusundaki haberler, röportajlar, bilgiler yayınlanarak; bilgi sahibi olan geniş kitlelerin çevreye duyarlı davranmayı alışkanlık haline getirmeleri amaçlanmaktadır.

Ayrıca, çevre bilgisini geniş kitlelere yaymak ve bilginin bilince dönüşmesine hizmet etmek amacıyla, çeşitli projeler ve faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

İlk projemiz olan ve "Yeşil Bilgi Tohumları" adını verdiğimiz etkinliğimizde, çocuklarımız ile "suyun bilinçli kullanımına" dikkat çektiğimiz 16 - 22 Mart 2009 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen 5. Dünya Su Forumu öncesinde, Türkiye genelindeki 7-14 yaşlarındaki 2000 ilköğretim öğrencisinin su kaynaklarını koruma önerilerini alarak, bu önerilerle bir deklarasyon oluşturduk. "Yeşil Bilgi Tohumları, Dünya Su Forumu'ndan ne bekliyor?" deklarasyonu, 5 Mart 2009'da, DenizTemiz Derneği -TURMEPA işbirliğiyle Belgrad Ormanı'nda Tarihi Neşet Suyu'nda gerçekleştirilen etkinlikte açıklandı.

İkinci projemizde ise, günümüzün en büyük çevre sorunu olan "küresel ısınma" konusuna, sanat aracılığı ile dikkat çekmeyi hedefledik. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı dolayısıyla, DenizTemiz Derneği / TURMEPA işbirliğiyle ilköğretim öğrencilerine yönelik olarak, "İklimimizi değil, alışkanlıklarımızı değiştirelim" temalı bir resim yarışması düzenledik.

Yeşil Bilgi Platformu olarak, yaz mevsimi başlangıcında, Dünya Çevre Günü gündemine de paralel olarak, "orman yangınlarına yönelik farkındalığı artırmak" ve "kamuoyunun dikkatini çekmek" amacıyla, 2 Haziran 2009 tarihinde Burgazada'da bir proje daha gerçekleştirdik. Platform'da işbirliği yaptığımız, Türkiye'nin önde gelen çevre Sivil Toplum Kuruluşları ÇEVKO, TEMA, DenizTemiz Derneği/TURMEPA ve WWF-Türkiye'nin de katılımıyla gerçekleşen etkinlikte, Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi, Kurumsal İletişim ve Bilgi Grubu Başkanımız Ali Y. Koç, "Türkiye'de bu yaz, "Yaz mevsimi, yangın mevsimi olmasın" mesajını kamuoyuyla paylaştı.

Tüm bu çalışmalar sadece Koç Bilgi Grubu bünyesindeki gönüllü grubu tarafından mı yürütülmektedir?

Platform'a üye şirketlerin tüm çalışanları, "Yeşil Bilgi Elçisi" olarak adlandırılmaktadır. Çalışanlarımız, projede gönüllü olarak yer almaktadır. Yeşil Bilgi Platformu'nun tüm uygulama ve faaliyetleri, şirketlerin, insan kaynağını da içeren kendi kaynakları ile hayata geçirilmektedir.

Yeşil Bilgi Platformu, çevre hassasiyetlerini tanımlayan ve bu hassasiyetlere göre hareket etmeyi alışkanlık; çevre bilincini yaygınlaştırmayı görev haline getirmeyi amaçlayan Yeşil Bilgi Manifestosu'nun tüm çalışanlarımız tarafından imzalanmasının ardından faaliyetlerine başlamıştır.

Şirket içi uygulamalarımızdan bir örnek olarak, "atık yönetim sistemimiz"den bahsedebiliriz. Koç Bilgi Grubu şirketleri genelinde tüketimin geri dönüştürülebilir ve çevre dostu olması için önlemler hayata geçirilmektedir. Cam, kağıt, teneke, pil, plastik ve elektronik atıklar ayrı ayrı toplanarak, geri dönüşüm süreçlerinden

geçirilmek veya doğaya en az zarar verecek şekilde imha edilmek üzere ilgili kuruluşlara gönderilmektedir. Kampüsümüzde 3 ayda bir, 500 kg. elektronik atık; 12 ton kağıt atık ve 400 kg. teneke atık toplanmaktadır.

Yeşil Bilgi Platformu'nun faaliyetleri, platforma üye şirketlerimiz, Yeşil Bilgi Elçisi olan çalışanlarımız ve işbirliği yaptığımız değerli sivil toplum kuruluşlarımızla birlikte yürütülmektedir.

Gerçekleştirdiğiniz çalışmalara ve internet sitenize ilgi beklediğiniz düzeye ulaşabildi mi?

Gördüğümüz ilginin, aldığımız geri bildirimler doğrultusunda, beklediğimizden daha üst seviyede gerçekleştiğini söyleyebiliriz. Gerek şirketlerimizin kanallarıyla ulaştığımız müşterilerimiz, iş ortaklarımız ve tedarikçilerimizden, gerekse de www.yesilbilgi.org ile ulaştığımız geniş kitleye kadar herkes, olumlu ve cesaret verici görüşlerini bizlerle paylaşıyor. Kurum ve kuruluşlardan aldığımız işbirliği talepleri de bizlere yeni projeler ve açılımlar konusunda ilham veriyor. Önümüzdeki dönemde, proje ortaklarımızla birlikte, yine çevre bilgi ve bilincini artırmaya yönelik pek çok proje gerçekleştiriyor olacağız.

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti 2. Küresel Isınma Kurultayı'nda "Çevre Duyarlılık Ödülü" aldınız. Kısa sürede yakalanan bu başarı için ne diyorsunuz?

Bu ödülün, 60 sivil toplum kuruluşunun ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin takdirini ifade etmesi açısından çok anlamlı olduğunu düşünüyoruz. Yeşil Bilgi Platformu'nun, ödüle layık görülen kurum ve kuruluşlar arasındaki, özel sektör tarafından hayata geçirilen tek proje olmasından dolayı da büyük gurur duyuyoruz. Yeşil Bilgi Platformu'nun; Türkiye'nin önde gelen pek çok çevre sivil toplum kuruluşuyla işbirliği yaparak, uzun soluklu bir projede bu kadar çok sayıda çevre STK'sını bir araya getirerek gerçekleştirilen ilk ve tek proje olması, tüm kurum çalışanlarının gönüllü katılımı ve desteğiyle çevre bilincinin kurumsal olarak içselleştirilmesi ve toplum-

Koç Bilgi Grubu Kurumsal İletişim Koordinatörü Banu Aydoğan

da yaygınlaştırmasına hizmet etmesi, Türkiye'nin çevre bilgi ve bilincini artırma hedefi doğrultusunda katkıda bulunmak isteyen her şirket, kurum ve kuruluşla platform çatısı altında işbirliği yapmaya açık olması gibi farklılıkları nedeniyle de, bu ödülü hak ettiğini düşünüyoruz.

Yeşil Bilgi Platformu'nun hedefi nedir? Sosyal sorumluluk projesi olarak kalmak mı? Yoksa çevresel projelere destek veren bir vakıf kimliğine bürünmek mi?

Yeşil Bilgi Platformu, Koç Bilgi Grubu öncülüğünde, sosyal sorumluluk bilinciyle oluşturuldu. Ülkemizde çevre alanında faaliyet gösteren pek çok başarılı sivil toplum kuruluşu bulunuyor. Yeşil Bilgi Platformu ise, bir'den çok sivil toplum kuruluşunun ve çevre hassasiyeti doğrultusunda topluma katkıda bulunmak isteyen kurum ve kuruluşları, uzun soluklu bir projede aynı çatı altında bir araya getiren bir yapının boşluğunu dolduruyor. 🌱

RÖPORTAJ: Berkan Tunçludemir

Ambalaj Tasarımı Ulusal Öğrenci Yarışması 2009 sonuçlandı

Ambalaj Sanayicileri Derneği (ASD) ve İstanbul'da düzenlenen Uluslararası Ambalaj Endüstrisi Fuarı'nın organizatörü TÜYAP işbirliği ile bu yıl beşincisi düzenlenen Ambalaj Tasarımı Ulusal Öğrenci Yarışması 2009'un sonuçları belli oldu.

5 Temmuz 2009 Pazar günü ASD'ye ait Ambalaj Binası'nda bir araya gelerek yoğun bir çalışma sonucunda gelen 47 projeyi tek tek inceleyerek değerlendirdiler.

Yarışmaya katılan projelerde ambalajın 3 temel fonksiyonu olan Sarma, Saklama ve Satma işlevlerini sürdürülebilir biçimde gerçekleştirilmesi istenmiştir. Sürdürülebilirliğin çevreye etki bağlamında üretiminde daha az enerji ve optimum miktarda malzeme kullanımı, tekrar kullanılabilme olanağının düşünülmesi ve geri kazanılma olanağının bulunması gibi konuların da göz önünde bulundurulması ile sağlanması istenmiştir.

Ele alınması beklenen diğer konular ise ambalajı tasarlanacak ürünün fiziksel nitelikleri, tüketim şekil ve miktarları (adet veya alternatif satış miktarları) ve koşulları, kalite ve hijyenlik, albeni, ürün hakkında bilgilendiricilik, içinde barındırdığı ürün ile ilişkili olarak grafik tasarımı, tüketim sonrası ambalajın geri dönüşümü, değişen yaşam tarzları ve buna bağlı olarak ortaya çıkan yeni tüketici beklentilerinin göz önüne alınması olmuştur.

Proje: Carte Dor Dondurma Ambalajı
Grup katılımı - Aysun Şahin / Tugrul Besci
Anadolu Üniversitesi-Hacettepe Üniversitesi,
Endüstriyel Tasarım-Kimya Mühendisliği

Proje: Külâh Ayrân
Bireysel Katılım - Ayça Güven
Orta Doğu Teknik Üniversitesi, End. Ürünleri Tasarımı

Proje: Ay Çekirdeği Ambalajı

Bireysel Katılım - Ayla Kozakçılar

Marmara Üniversitesi, Endüstri Ürünleri Tasarımı

Proje: Vakko Kol Düğmesi Ambalajı

Grup katılımı - Aysun Şahin / Tugrul Besci

Anadolu Üniversitesi-Hacettepe Üniversitesi,

Endüstriyel Tasarım-Kimya Mühendisliği

Proje: Kuru Kahveci Mehmet Efendi Hazır Kahve Ambalajı

Grup katılımı - Aysun Şahin / Tugrul Besci

Anadolu Üniversitesi-Hacettepe Üniversitesi,

Endüstriyel Tasarım-Kimya Mühendisliği

Proje: HOOK Ambalajı

Bireysel Katılım - Ece Eru

İzmir Ekonomi Üniversitesi, Endüstriyel Tasarım

Proje: Glade Flower Pack

Grup Katılımı - Altuğ Toprak, Yavuz Cengiz

İzmir Ekonomi Üniversitesi, Endüstriyel Tasarım

Proje: Yağlı Boya Ambalajı

Bireysel Katılım - Mete Erdem

Anadolu Üniversitesi, Endüstriyel Tasarım

Proje: Peynir Ambalajı

Bireysel Katılım - Mustafa Doğuş Yıldız

Orta Doğu Üniversitesi, Endüstri Ürünleri Tasarımı

Proje: Mothercare Alışveriş - Hediye Çantası

Bireysel Katılım - Gökçen Sarıbrahim

İstasyon Sanat Akademisi, Grafik Bölümü

Proje: Paşabahçe 6'lı Çay Bardağı Ambalajı

Bireysel Katılım - Hilal Çoşkun

Gazi Üniversitesi, Endüstri Ürünleri Tasarımı

Proje: Yumurta Ambalajı

Bireysel Katılım - Melike Mühür

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, End. Ürünleri Tasarımı

Proje: Flormar Oje Ambalajı

Bireysel Katılım - Cansu Akarsu

İstanbul Teknik Üniversitesi, Endüstri Ürünleri Tasarımı

Proje: Peyman Kuruyemiş Ambalajı

Bireysel Katılım - Mutlu Kılınçer

Anadolu Üniversitesi, Endüstriyel Tasarım

Proje: Ofis 3-5 Çerez Ambalajı

Bireysel Katılım - Ömer Güleç

Anadolu Üniversitesi, Endüstriyel Tasarım

Proje: Tek İçimlik Türk Kahvesi Ambalajı

Grup Katılımı - Salih Dönmez / Cem Dönmez

Mimar Sinan Üniversitesi, Bilgisayar Ortamında Sanat

ve Tasarım - Endüstri Ürünleri Tasarımı Yüksek Lisans

Proje: Paşabahçe 2'li Çay Bardağı Seti

Bireysel Katılım - Şevket Şanlıoğ

Marmara Üniversitesi, Endüstriyel Tasarım

Yeşil ofisi oluşturan ekipmanların satın alımı ve kullanımı sırasında nelere dikkat edilmeli?

Enerji ve ofis maliyetlerinde tasarruf sağlayan yeşil ofislerin önemi gün geçtikçe artıyor. Ofislerde bulunan malzeme ve ekipmanların satın alınması ve kullanımı sırasında dikkat edilecek ufak değişikliklerle yeşil ofisler yaratmak mümkün.

Masaüstü Bilgisayarlar ve Monitörler

- Enerji tasarrufu sağlayan, EnergyStar etiketli ürünler olması,
- Masaüstü bilgisayar ve monitör yerine çevresel açıdan daha az zararlı etkisi olduğu sürece dizüstü bilgisayarların satın alınması,
- Masaüstü bilgisayar alınacak ise normal monitörlerin yerin daha verimli enerji kullanan ve yer tasarrufu sağlayan LCD tipi düz monitörlerin tercih edilmesi,

Bilgisayar ve monitörlerin kullanımı sırasında dikkat edilecek hususlar;

- Kağıt çıktısı ile dosyalama yerine kompakt disk, disket veya sıkıştırılmış dosya şeklinde elektronik ortamda arşivleme yapılması,
- Bir dokümanın iletilmesi için faks veya kargo kullanmak yerine internet üzerinden iletişimin kurulması,

Enerji korunumu, kağıt tasarrufu ve sera gazı emisyonu salınımının azaltılması gibi çevresel etkilerin azaltılması açısından gereklidir.

Fotokopi Makineleri

- Fotokopi makinesinin kullanımından hemen

sonra devreye girecek şekilde planlanmış bir "enerji korunumu" düğmesinin bulunması,

- Kağıt tasarrufu sağlamak için A3 baskıyı A4'e çevirebilen yazıcıların tercih edilmesi,
- Geri dönüştürülmüş maddeler ile yapılmış ve geri dönüştürülmüş bileşimler kullanılan makinelerin tercih edilmesi gerekmektedir.
- Tüketiminin ne kadar olduğunu görebilmek için normal bir günde fotokopi çekimi için tüketilen kağıt miktarını bilmemiz gerekmektedir.
- Çift taraflı kopyalamanın yapılması
- Fotokopi makinesi için tavsiye edilen yüksek geri dönüştürülmüş içeriği olan kağıt ürünlerin kullanılması,
- Geri dönüştürülmüş veya tekrar doldurulabilen kartuşların kullanılması,
- Kağıt kullanmak yerine elektronik posta ile haberleşmenin yapılması çevresel etkilerin en aza indirilmesi açısından gereklidir.

Yazıcılar

- Bir yazıcı alırken, yazıcının, bir çıktı için ne kadar toner ve mürekkep harcadığı, ne kadar

KAYNAK: Pro-Europe ÇEVİREN: Berkan Tunçludemir

tasarruf ettiği gibi bilgilerin öğrenilmesi gerekir.

- Önlü arkalı baskı yapılmalıdır
- Sayfa boyutlarını mümkün olduğunca fazla kullanabilecek şekilde çıktı alınmalıdır
- Toner ve kartuşları geri dönüştürme veya tekrar doldurarak kullanılmasını sağlanmalıdır
- Birçok firmanın geri dönüştürülmüş lazer kartuşu bulunmaktadır. Uzun ömürlü kartuşların kullanılması da uygundur.

Fax Makineleri

- Eğer lazer veya LED faks makinesi alınacak ise tekrar kullanılabilir kağıt uyumlu olmasına dikkat edilmelidir. Aksi halde mürekkep püskürtmeli faks cihazı seçilmelidir.
- Geri dönüşümlü ve tekrar doldurulabilen toner ve mürekkep kartuşu kullanılmalıdır.
- Tek tarafına baskı yapılmış kağıtların diğer taraflarını faks makinesinde kullanılmalıdır.
- Sayfanın yapısını maksimum kullanılabilir şekilde ayarlama yapılmalıdır.

Çok Fonksiyonlu Araçlar

- Yazıcı, tarayıcı ve fotokopi makinesi gibi birden fazla fonksiyonu bir arada bulduran makineler, hem enerjiden, hem maliyetten, hem de ofis içinde kullanım alanından tasarruf etmemize olanak sağlamaktadır.
- Bu tip araçları alırken diğer makinelerde olduğu gibi geri dönüştürülmüş kağıt ve kartuş kullanımına uygunluğuna dikkat edilmelidir.

Panolar

- Panolar bir çok madde tarafından yapılabilir, bunlar kontrplak, sunta ve sert plastiktir.
- Geri dönüştürülmüş plastikten üretilen panolar kullanılmalıdır.

Kağıt Bazlı Ofis Ürünleri

Etiketler, post it kağıtlar, şeritler, dosya klasörleri ve fişler kağıt bazlı ofis ürünlerine verilebilecek örneklerdir. Saf kağıt hamuru ile üretilen kağıt ürünleri ağaç tüketimine ve su harcanmasına, enerji harcanmasına ve kirliliğe yol açmaktadır.

- Geri dönüştürülmüş kağıt ve kağıt bazlı ofis ürünlerini satın alınmalıdır.
- Klorin içermeyen ürünler satın alınmalıdır. Bunun yerine oksijen, hidrojen peroksit veya ozon ile beyazlatma yapılması ve bu uygulamaların yapıldığı kağıtların kullanılması ge-

reklemektedir.

- Alternatif olarak kullanılabilir haşhaş ve bambu lifleri ile kağıt üretiminde beyazlatma işlemine gerek duyulmamaktadır. Bu lifler ayrıca enerji, su kullanımı ve toprak erozyonu gibi çevresel etkileri de azaltmaktadır.

Dosyalar

- %25 geri dönüştürülmüş plastik kapaklı ve %90 geri dönüştürülmüş kartondan yapılmış dosyalar,
- %90 geri dönüştürülmüş kağıt kapaklı karton dosya,
- %100 geri dönüştürülmüş oluklu mukavva,
- %100 geri dönüştürülmüş pet plastik, dosyalar kullanılmalıdır.

Kartuşlar

- Yeni bir kartuş üretimi için yarım litre petrol üretilmektedir. Geri kazanılabilen kartuşlar ile yılda 100 bin varil petrol kurtarılabilir.
- Bu konuda çalışan geri dönüşüm merkezlerine atık haline gelmiş kartuşların ulaştırılmasını sağlanmalıdır.

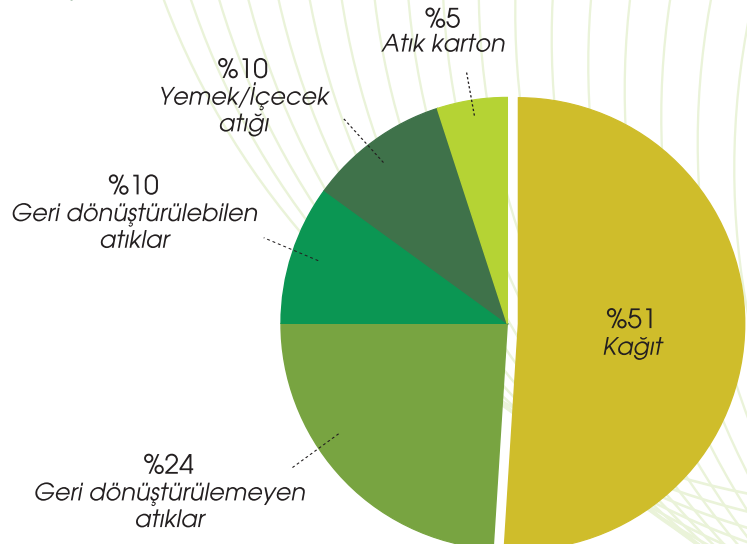
Zarflar

- Beyazlatıcı kullanılmamış ve geri dönüştürülmüş zarfların kullanılması uygun olmaktadır.

Kalem ve Tükenmez Kalem

- Tekrar doldurulabilen kalemler kullanılmalı
- Geri dönüştürülmüş hammaddeden üretilmiş olmasına dikkat edilmelidir.

Ofis içi atıkların yüzdesel dağılımı

- AK GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.
- AMWAY TÜRKİYE LTD.
- ANA GIDA İHTİYAÇ MADDELERİ SAN. VE TİC. A.Ş.
- ANADOLU CAM SAN. A.Ş.
- ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş.
- ARTENIUS TURKPET KİMYEVİ MADDELER VE PET AMBALAJ MALZEMELERİ SANAYİ A.Ş.
- BERICAP KAPAK SAN. LTD. ŞTİ.
- BESLER GIDA VE KİMYA SAN. VE TİC. A.Ş.
- BP PETROLLERİ A.Ş.
- CARREFOURSA CARREFOUR SABANCI TİCARET MERKEZİ A.Ş.
- COCA-COLA MEŞRUBAT PAZARLAMA DANIŞMANLIK SAN. VE TİC. A.Ş.
- COCA-COLA İÇECEK A.Ş.
- CROWN BEVCAN TÜRKİYE AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.
- DANONE HAYAT İÇECEK VE GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.
- DANONE TIKVEŞLİ GIDA VE İÇECEK SAN. VE TİC. A.Ş.
- DELLA GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.
- ECZACIBAŞI BEIERSDORF KOZMETİK ÜRÜNLERİ SAN. VE TİC. A.Ş.
- EDİRNE YAĞ SAN. VE TİC. A.Ş.
- ELİF PLASTİK AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.
- EMEK YAĞ SAN. A.Ş.
- ERBAK-ULUDAĞ MEŞRUBAT VE GIDA SAN. A.Ş.
- ETİ GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.
- FATSU DOĞAL KAYNAK SULARI SAN. VE TİC. A.Ş.
- HAYAT KİMYA SAN. A.Ş.
- HÜR PLASTİK GERİ DÖNÜŞÜM VE GRANÜL İMALAT SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ.
- JOHNSON JOHNSON SİHHİ MALZEME SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
- KAFKAS PASTA ŞEKERLEME SAN. VE TİC. A.Ş.
- KAYSERİ ŞEKER FABRİKASI A.Ş.
- KOPAŞ KOZMETİK PAZARLAMA VE SAN. A.Ş.
- KOROZO AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.
- LOREAL TÜRKİYE KOZMETİK SAN. VE TİC. A.Ş.
- MARSAN GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.
- MARSHALL BOYA VE VERNİK SAN. A.Ş.
- MEHMETLER YAĞ SAN. VE TİC. A.Ş.
- MİGROS TÜRK A.Ş.
- MOBİL OİL TÜRK A.Ş.
- NESTLE WATERS GIDA VE MEŞRUBAT SAN. TİC. A.Ş.
- ORIFLAME KOZMETİK ÜRÜNLERİ TİC. LTD. ŞTİ.
- PAPIX PLASTİK SAN. VE TİC. A.Ş.
- PEPSI COLA SERVİS VE DAĞITIM LTD. ŞTİ.
- PFIZER İLAÇLARI LTD. ŞTİ.
- PINAR SU SAN. VE TİC. A.Ş.
- PLAŞ PLASTİK AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.
- PROCTER & GAMBLE TÜKETİM MALLARI SAN. A.Ş.
- RECKITT BENCKISER TEMİZLİK MALZEMELERİ SAN. VE TİC. A.Ş.
- REXAM PAKETLEME SAN. VE TİC. A.Ş.
- ROCHE MÜSTAHZARLARI SAN. A.Ş.
- ROTOPAK MATBAACILIK AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.
- S.S. TARIŞ PAMUK VE YAĞLI TOHUMLAR TARIM SATIŞ KOOP. BİRLİĞİ
- SARTEN AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş. PETPAK FABRİKASI
- SHELL&TURCAS PETROL A.Ş.
- TAMEK GIDA VE KONSANTRE SAN. VE TİC. A.Ş.
- TAT KONSERVE SAN. A.Ş.
- TETRA PAK MAKİNA TİC. VE SERVİS LTD.ŞTİ.
- TÜRK TUBORG BİRA VE MALT SAN. A.Ş.
- UNILEVER SAN. VE TİC. TÜRK A.Ş.
- ÜLKER BİSKÜVİ SANAYİ A.Ş.
- WELLA KOZMETİK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
- YUDUM GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.